

Ocena zasobów pomocy społecznej

GMINY BYTÓW 2023 ROK

Autorzy:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Bytowie

SPIS TREŚCI

STRONA

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	11
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR	37
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	40
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	49
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	58
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	62
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	62
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	62
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	65
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	66
10	Wnioski końcowe	66

1. Wprowadzenie

Obowiązek sporządzania oceny zasobów pomocy społecznej wynika z zapisów art.16 a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2023 r. poz.901). Opracowana ocena zasobów pomocy społecznej wraz z rekomendacjami jest dokumentem potwierdzającym stan zasobów systemu pomocy społecznej w gminie Bytów, jak również stanowi podstawę do planowania budżetu na 2024 rok.

Materiały i dane zawarte w opracowaniu pochodzą ze sprawozdawczości resortowej instytucji pomocy społecznej, zasilane są z systemów informatycznych CAS (obszar pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pieczy zastępczej), POMOST, MEN-SIO, danych GUS oraz od działających w gminie Bytów podmiotów tworzących zasób instytucjonalny pomocy społecznej. Zasób ten rozumiany jest jako instytucje i placówki działające w gminie Bytów, utworzone i finansowane przez Gminę oraz utworzone przez inne podmioty realizujące zadania publiczne. Dokument został sporządzony na formularzu w oparciu o narzędzie przygotowane przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, zaakceptowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Opracowanie jest wynikiem współpracy służb i podmiotów z obszaru pomocy społecznej, a także innych merytorycznych wydziałów Urzędu Miejskiego w Bytowie.

Autorzy niniejszego opracowania oceny zasobów pomocy społecznej składając go pod obrady Rady Miejskiej w Bytowie liczą, że rekomendowane zadania do wdrożenia na najbliższy okres znajdą swoje odzwierciedlenie prawne i finansowe w planach organu stanowiącego i organu wykonawczego.

Dokument ten staje się także dla jego autorów możliwością podziękowań wszystkim samorządowcom, z którymi MOPS w sposób bezpośredni i pośredni współpracuje, mając możliwość realizacji powierzonych zadań .

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Gmina Bytów leży w zachodniej części województwa pomorskiego, na terenie powiatu bytowskiego. Zajmuje powierzchnię 197 km² (w tym miasto Bytów 9 km²), jest gminą miejsko-wiejską, w skład, której wchodzi miasto Bytów i 15 sołectw: Dąbie, Gostkowo, Grzmiąca, Mądrzechowo, Mokrzyn, Niezabyszewo, Płotowo, Pomysk Mały, Pomysk Wielki, Rekowo, Rzepnica, Sierzno, Świątkowo, Udorpie i Ząbinowice. Siedzibą władz powiatowych jest miasto Bytów.

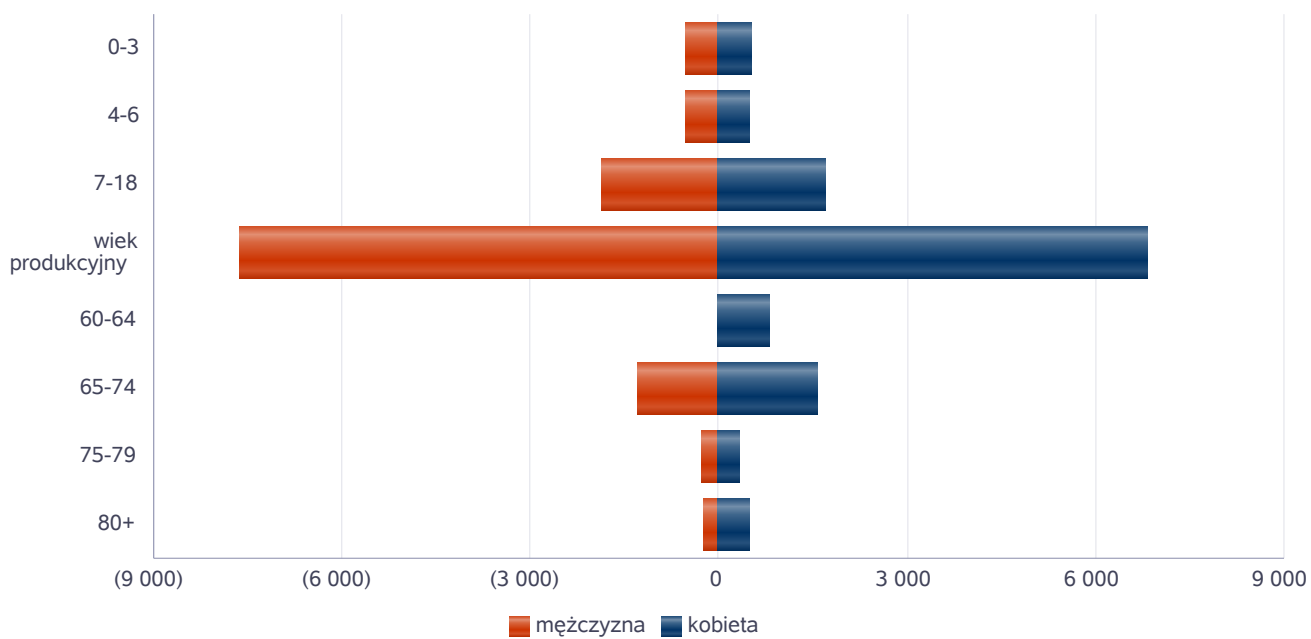
Według stanu na 30 czerwca 2023 r. liczba ludności Gminy Bytów wynosiła 23.841 osób, z czego 51,8 % stanowiły kobiety, a 48,2 % mężczyźni. Struktura ludności Gminy przedstawia się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 21 %, osoby w wieku produkcyjnym 58,1 %, a w wieku poprodukcyjnym 20,9 %.

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. liczba ludności Gminy Bytów wynosiła 23.767 osób, z czego 51,8 % stanowiły kobiety, a 48,2 % mężczyźni. Struktura ludności Gminy przedstawia się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 20,9 %, osoby w wieku produkcyjnym 57,8 %, a w wieku poprodukcyjnym 21,3 %.

W latach 2021-2023 liczba ludności wynosiła: 2021 r. - 24.134, 2022 r. – 23.906, 2023 r.- 23.767.

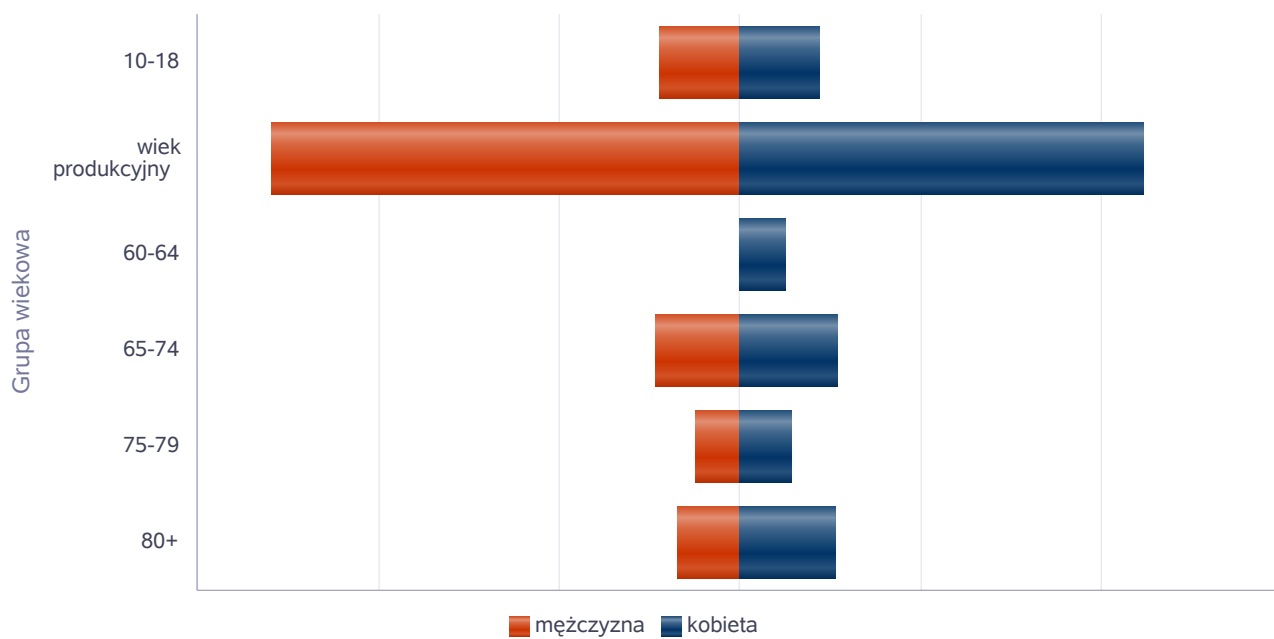
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	526	512
4-6	521	483
7-18	1 849	1 707
wiek produkcyjny	7 646	6 833
60-64		827
65-74	1 289	1 589
75-79	278	346
80+	227	488

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

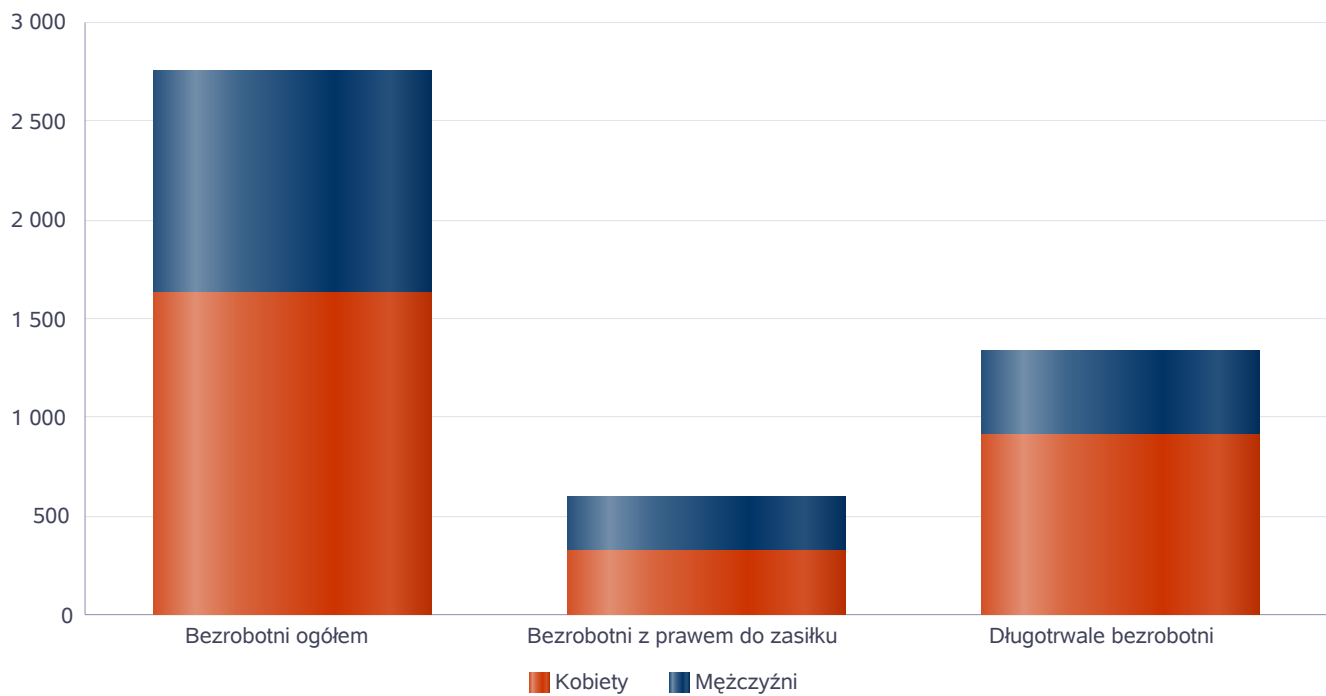
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-18	1 341	1 296
wiek produkcyjny	7 785	6 693
60-64		749
65-74	1 416	1 624
75-79	737	849
80+	1 057	1 574

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

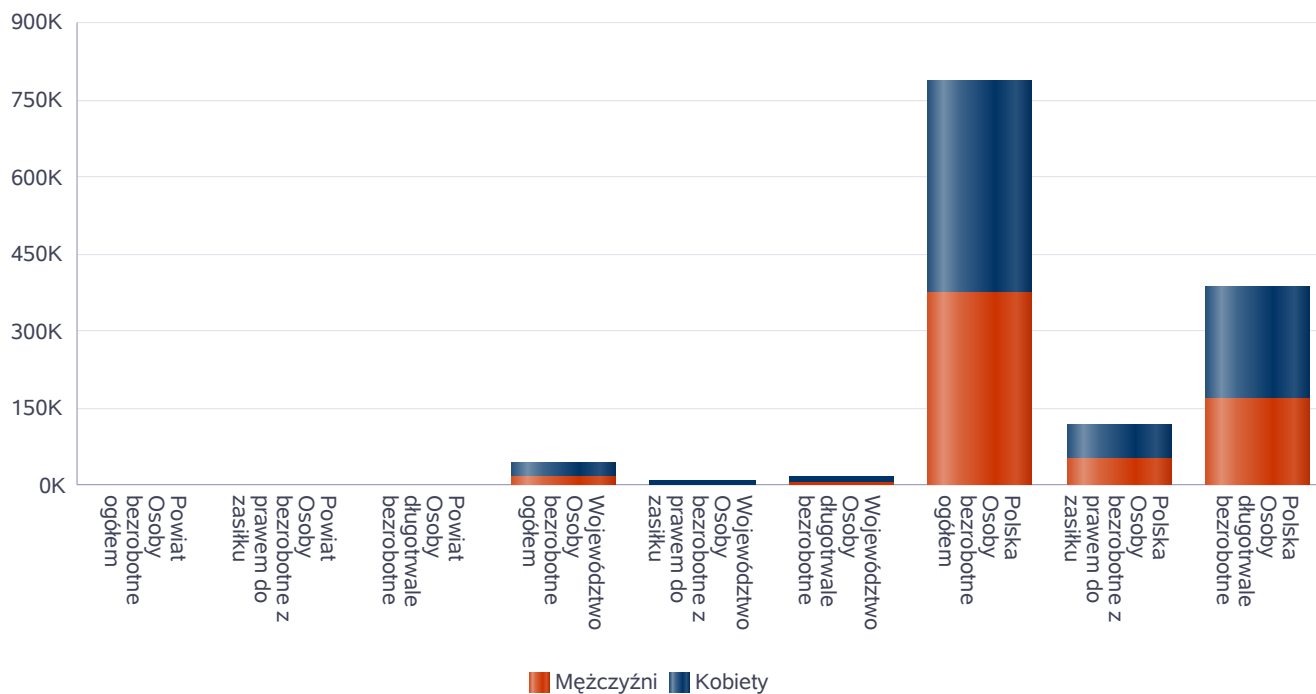
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku (poziom powiatu)

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	2 756	1 131	1 625
Bezrobotni z prawem do zasiłku	599	277	322
Długotrwale bezrobotni	1 341	426	915

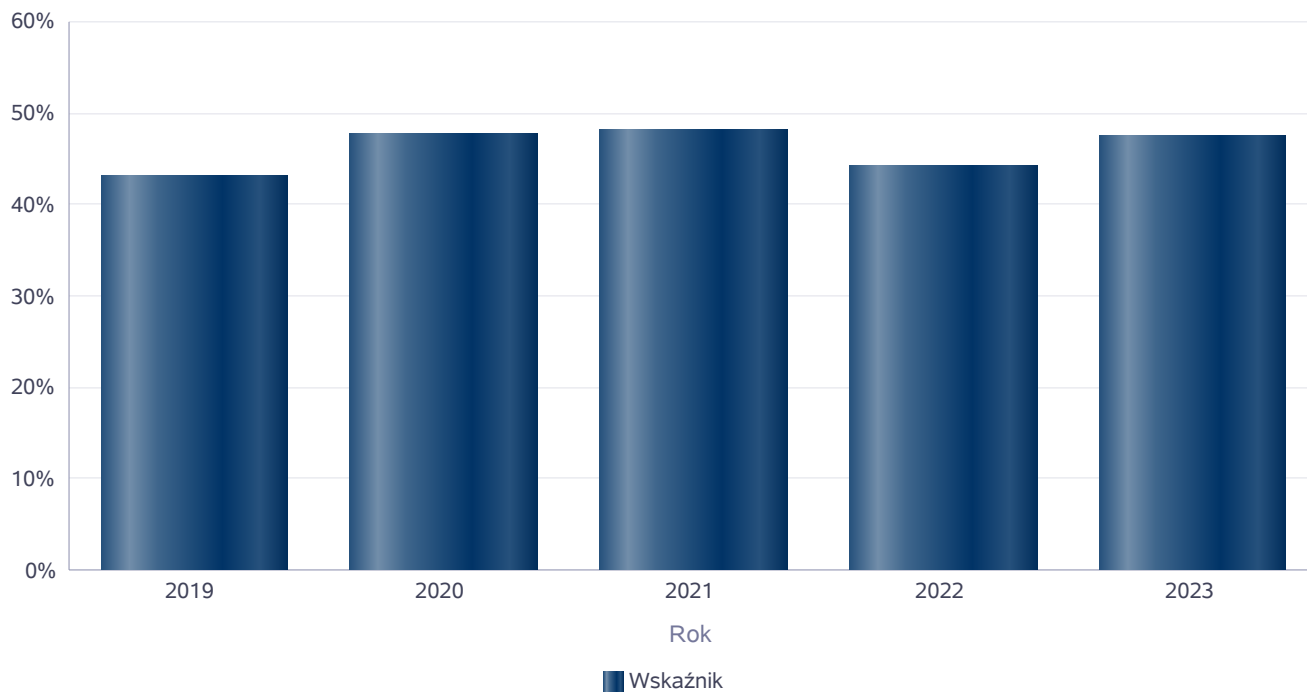
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 625	1 131	25 553	17 253	413 294	371 950
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	322	277	4 283	2 778	66 197	53 024
Osoby długotrwale bezrobotne	915	426	12 236	6 289	214 781	169 653

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

Rok	Wskaźnik
2019	43%
2020	48%
2021	48%
2022	44%
2023	47%

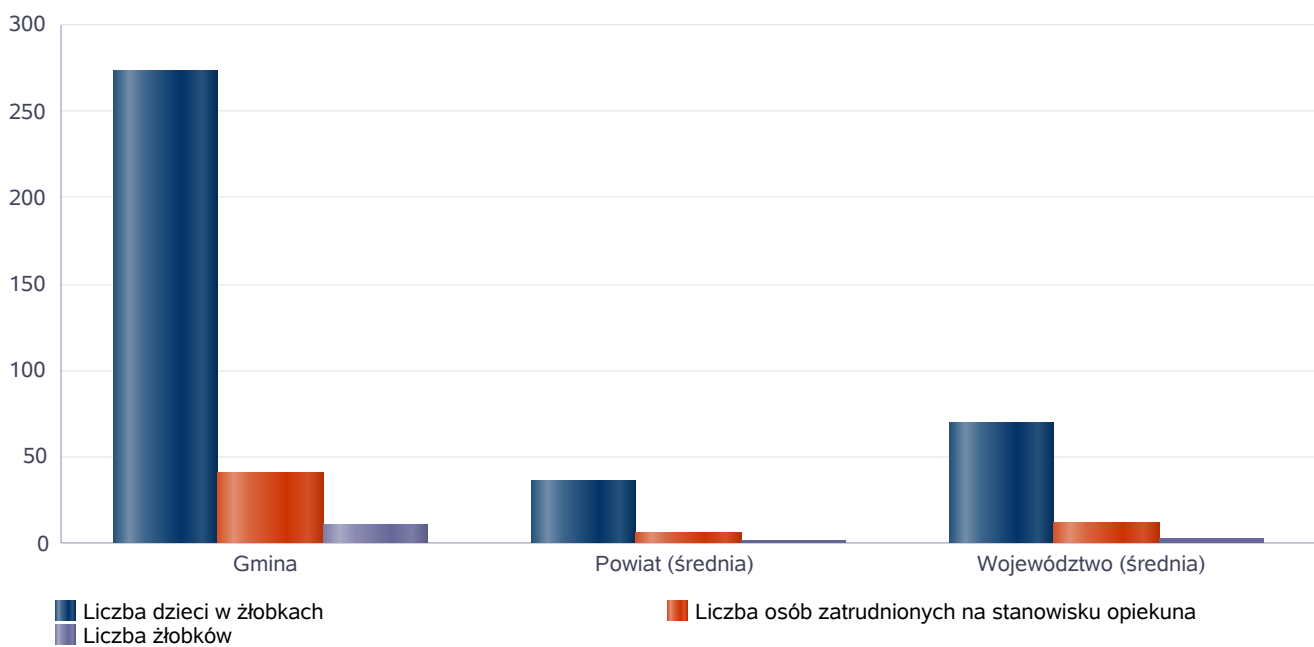

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	272,00
Gmina	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	41,00
Gmina	Liczba żłobków	11,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	35,90
Powiat (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	5,80
Powiat (średnia)	Liczba żłobków	1,50
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	68,92
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	11,63
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	2,30

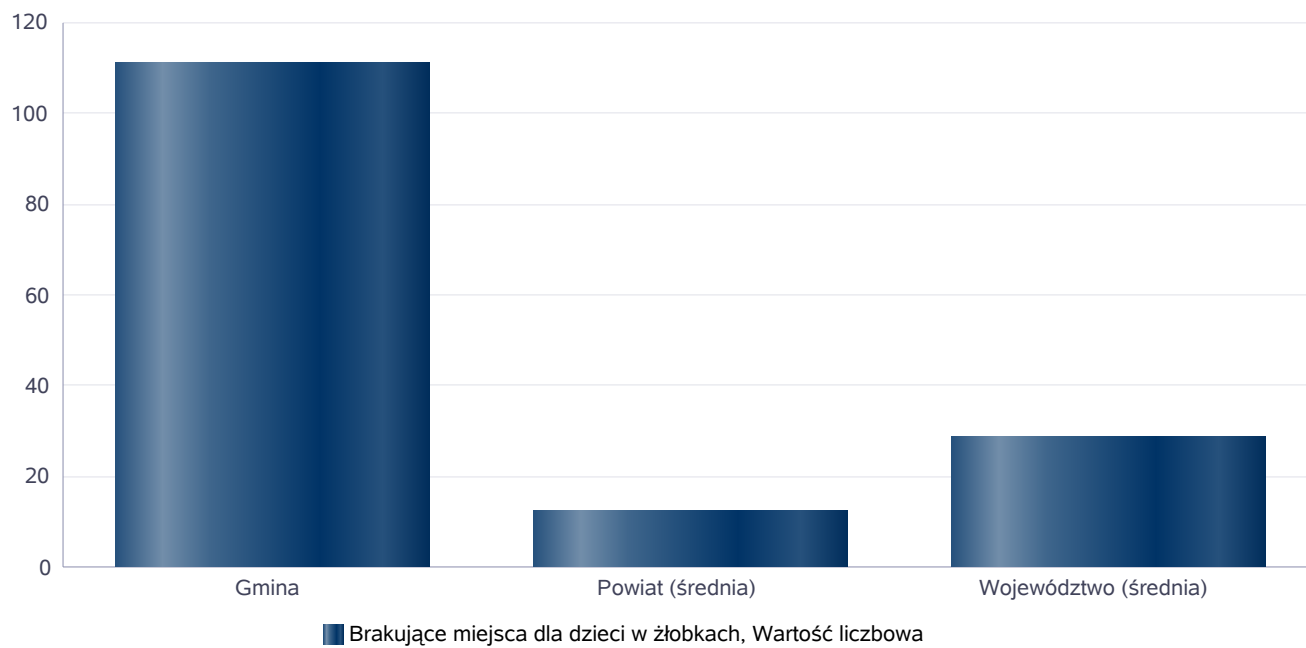
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	111,00
Powiat (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	12,50
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	28,80

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	154	153	147
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	21	11	11
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	49	49	49
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	55	48	48
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	0	1	1
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	9	9	9
Liczba hospicjów	7	0	1	1
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2023". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

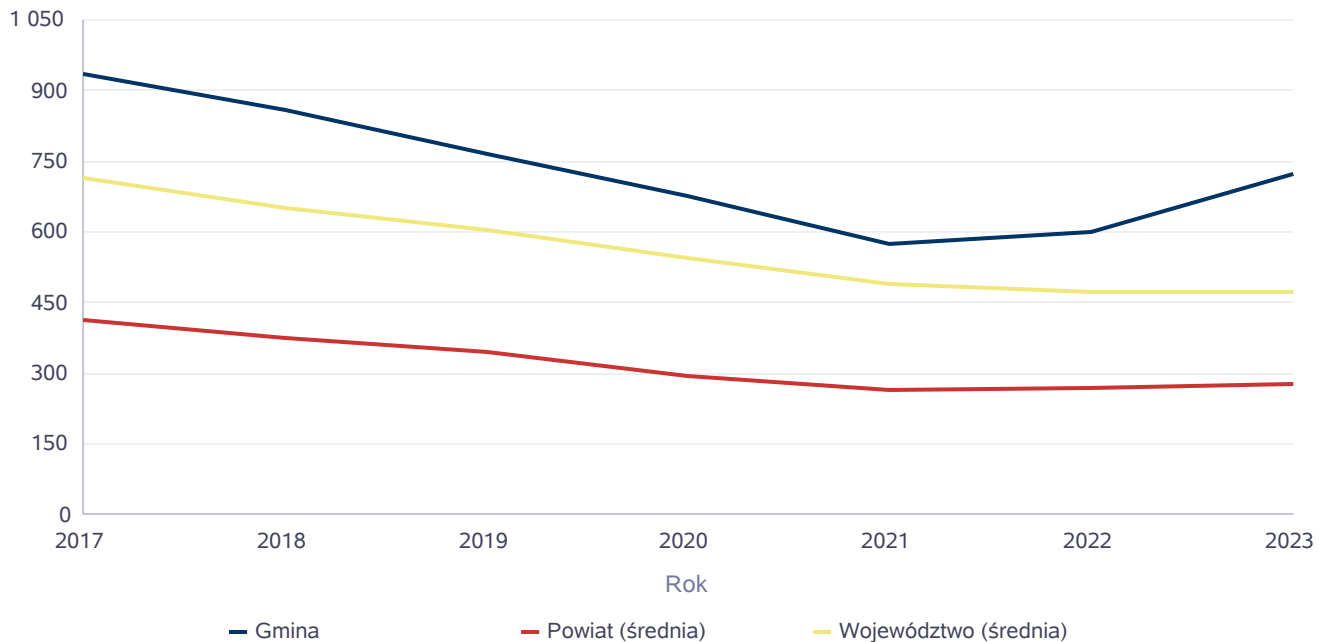
Dane ujęte w poniższej tabeli przedstawiają sytuację osób i rodzin korzystających z pomocy i wsparcia w gminie Bytów. W szczególności wskazano dane dotyczące osób i rodzin, którym przyznano świadczenia pieniężne i niepieniężne. Dokładnie przedstawione zostały powody udzielenia pomocy i wsparcia: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, alkoholizm, bezradność, bezdomność, przemoc w rodzinie i inne. Od 2017 roku odnotowano spadek liczby osób, którym udzielono pomocy i wsparcia oraz spadek liczby osób i rodzin którym przyznano świadczenie, w roku podlegającym ocenie nastąpiła niewielka tendencja wzrostowa, Dominującym powodem przyznania pomocy w 2023 roku było ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność.

Na podobnym poziomie utrzymuje się liczba osób otrzymujących usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

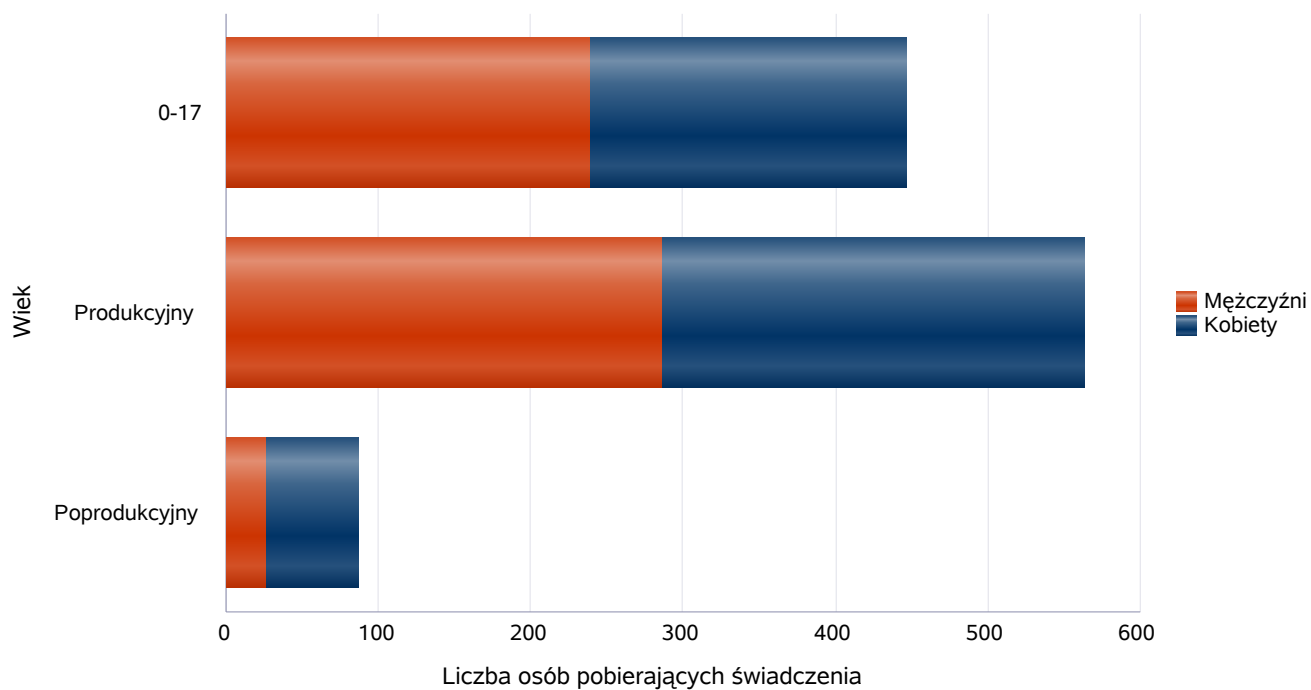
	Liczba świadczeniobiorców						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina	935	860	764	674	574	600	721
Powiat (średnia)	411	373	343	293	264	267	276
Województwo (średnia)	715	651	604	545	491	471	474

Liczba świadczeniobiorców

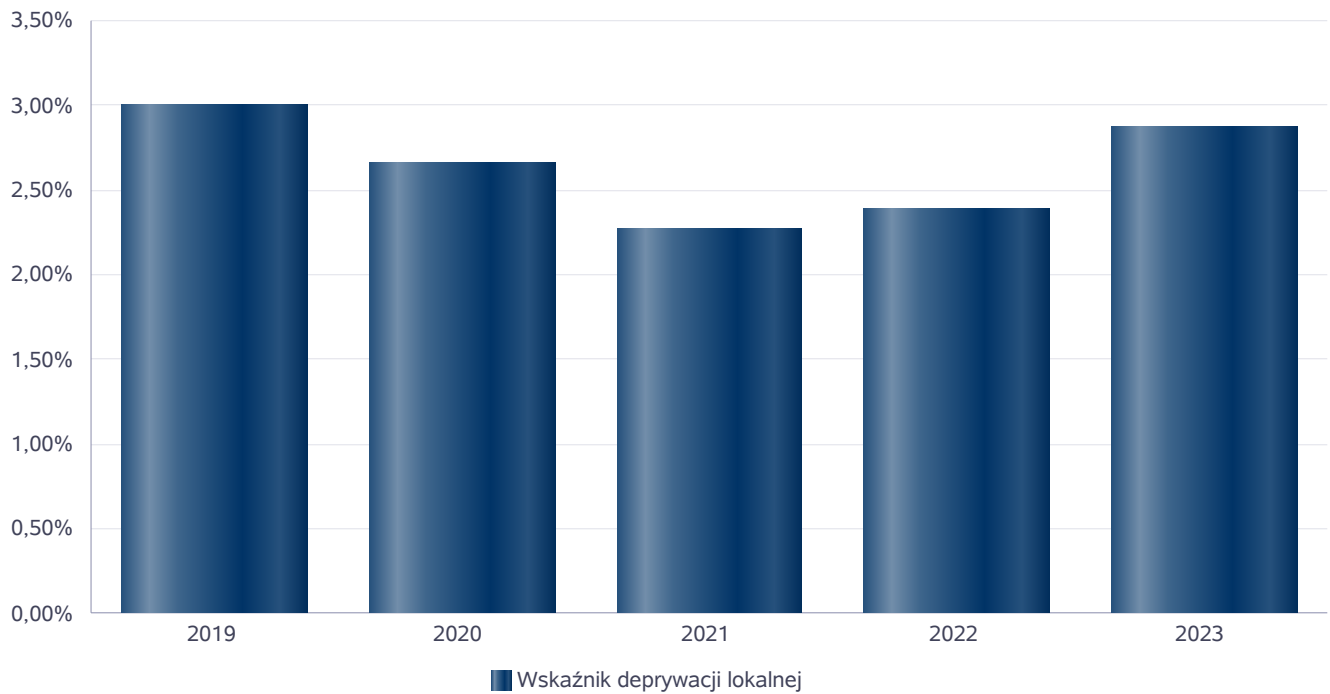
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	447	208	239
Produkcyjny	563	277	286
Poprodukcyjny	86	60	26

Wskaźnik deprivacji lokalnej

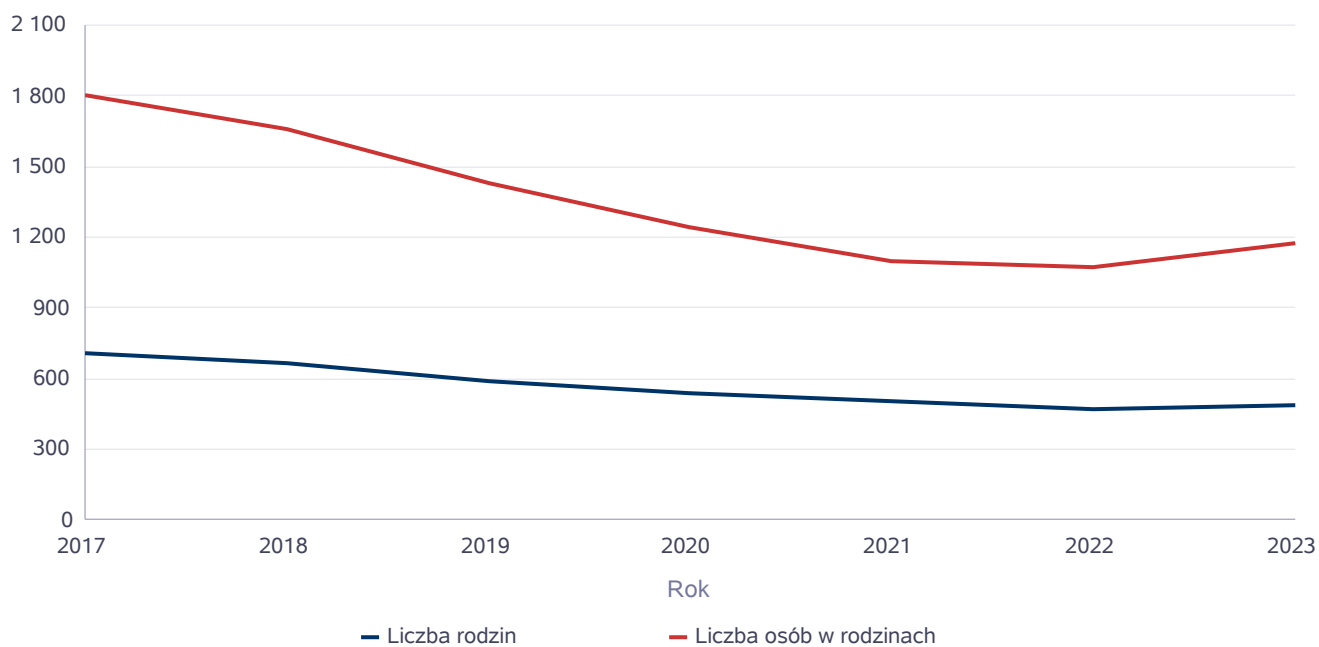
Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2019	3,00%
2020	2,65%
2021	2,26%
2022	2,38%
2023	2,87%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	709	1 802
2018	662	1 658
2019	585	1 426
2020	534	1 240
2021	502	1 100
2022	470	1 074
2023	487	1 175

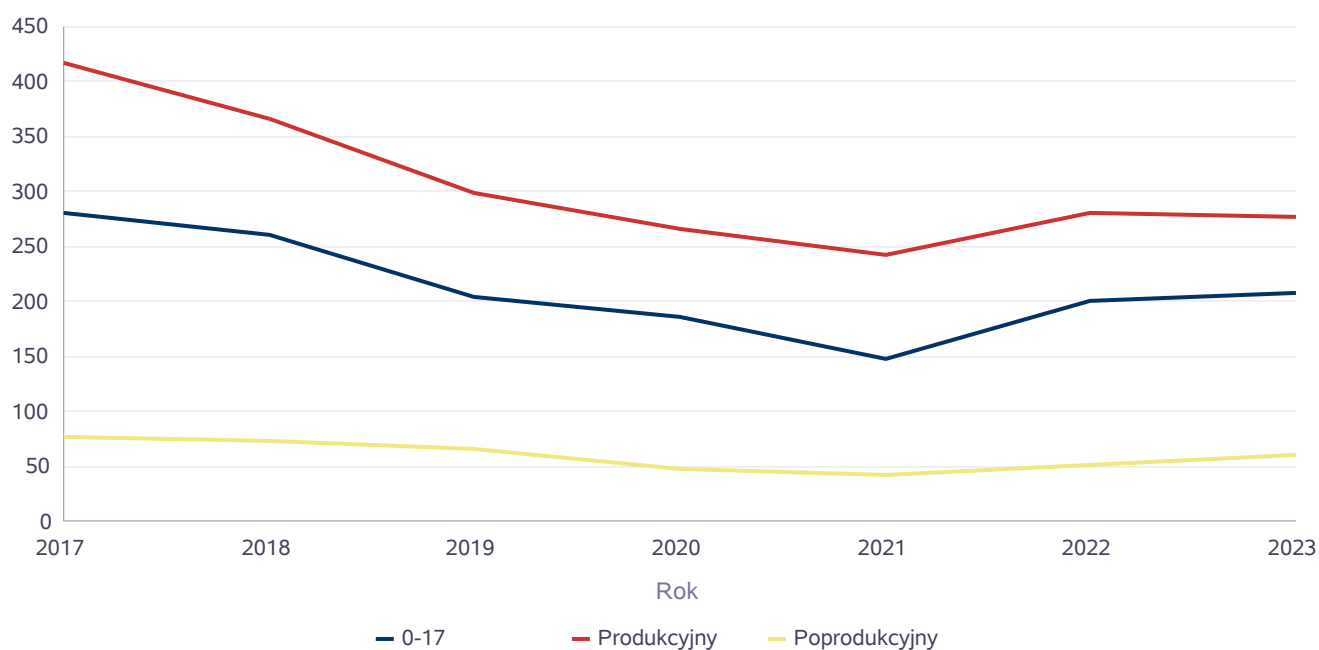
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

Poziom	Wiek	Liczba kobiet korzystających z pomocy						
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bytów	0-17	280	261	205	186	147	201	208
	Produkcyjny	417	367	299	266	242	280	277
	Poprodukcyjny	76	74	66	48	42	52	60
Powiat (średnia)	0-17	131	118	104	91	79	87	86
	Produkcyjny	122	108	93	87	80	87	79
	Poprodukcyjny	25	24	22	18	19	18	18
Województwo (średnia)	0-17	148	132	120	106	91	100	93
	Produkcyjny	215	179	164	158	141	140	126
	Poprodukcyjny	83	80	83	74	73	69	69

Liczba kobiet korzystających z pomocy

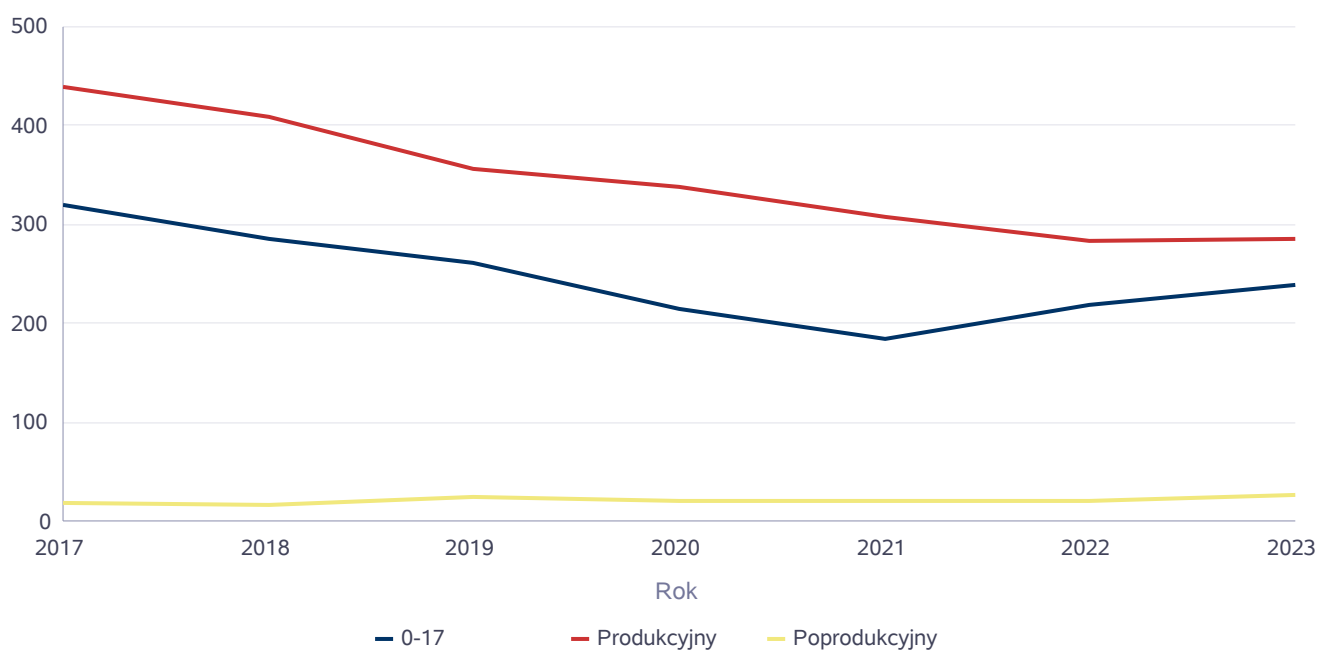

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

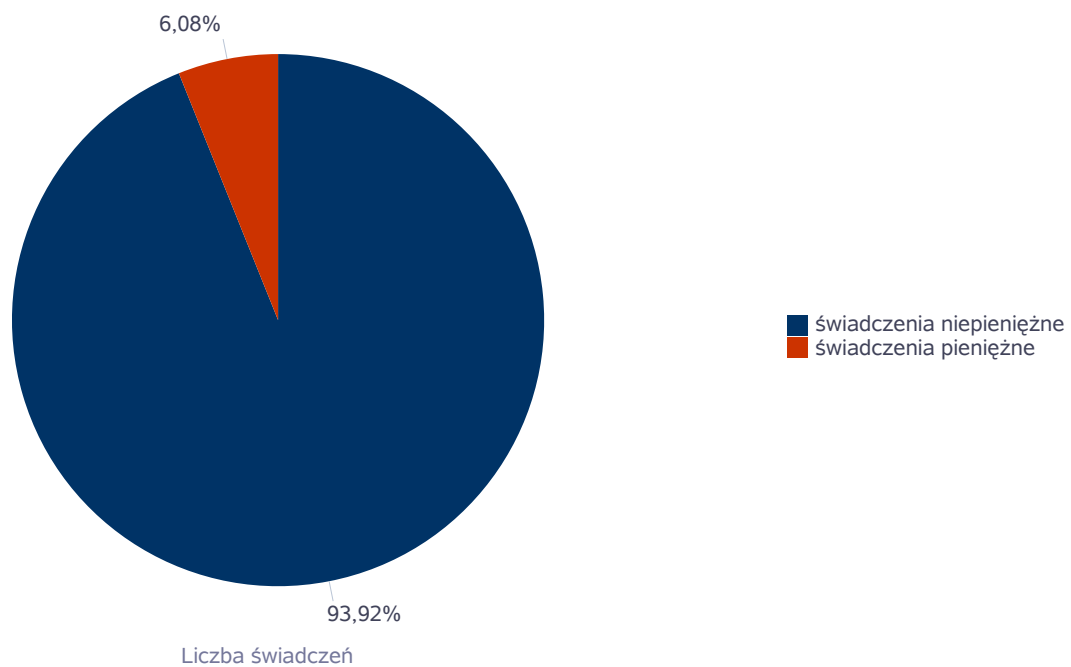
		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy						
Poziom	Wiek	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bytów	0-17	319	285	261	215	184	219	239
	Produkcyjny	440	409	356	338	308	284	286
	Poprodukcyjny	18	17	24	20	20	21	26
Powiat (średnia)	0-17	148	132	120	100	88	93	95
	Produkcyjny	135	123	113	111	99	91	86
	Poprodukcyjny	10	10	10	9	8	8	7
Województwo (średnia)	0-17	160	142	130	115	98	107	103
	Produkcyjny	251	213	202	199	182	165	162
	Poprodukcyjny	31	29	30	29	30	30	30

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej

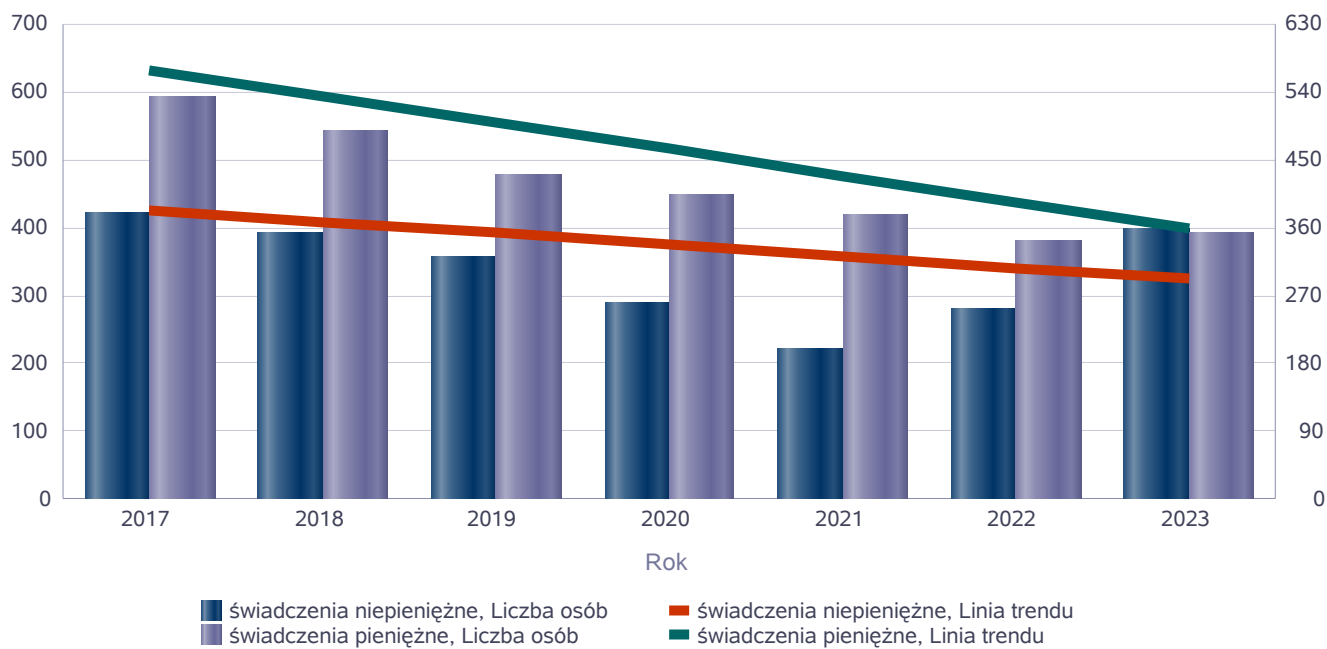
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	61 828
świadczenia pieniężne	4 005

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
świadczenia niepieniężne	421	392	358	290	221	280	399
świadczenia pieniężne	591	541	477	448	418	379	393

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

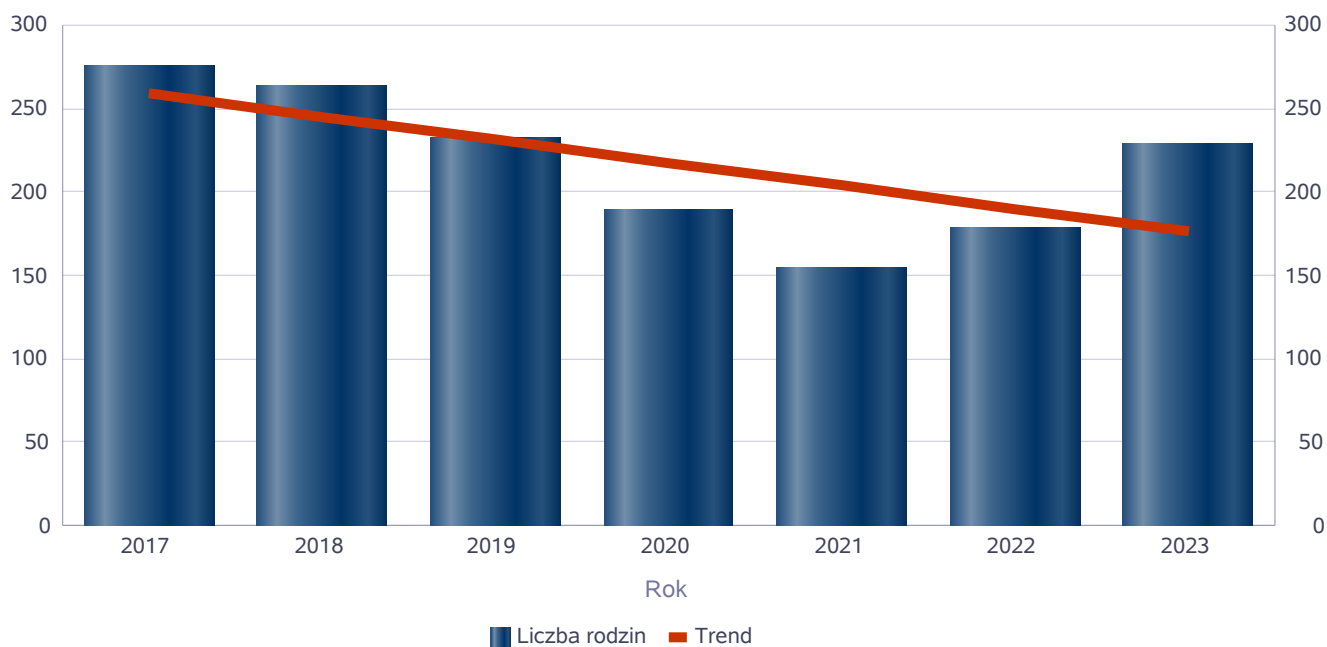

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
świadczenia niepieniężne	275	263	232	189	155	178	229
świadczenia pieniężne	560	517	462	436	407	374	383

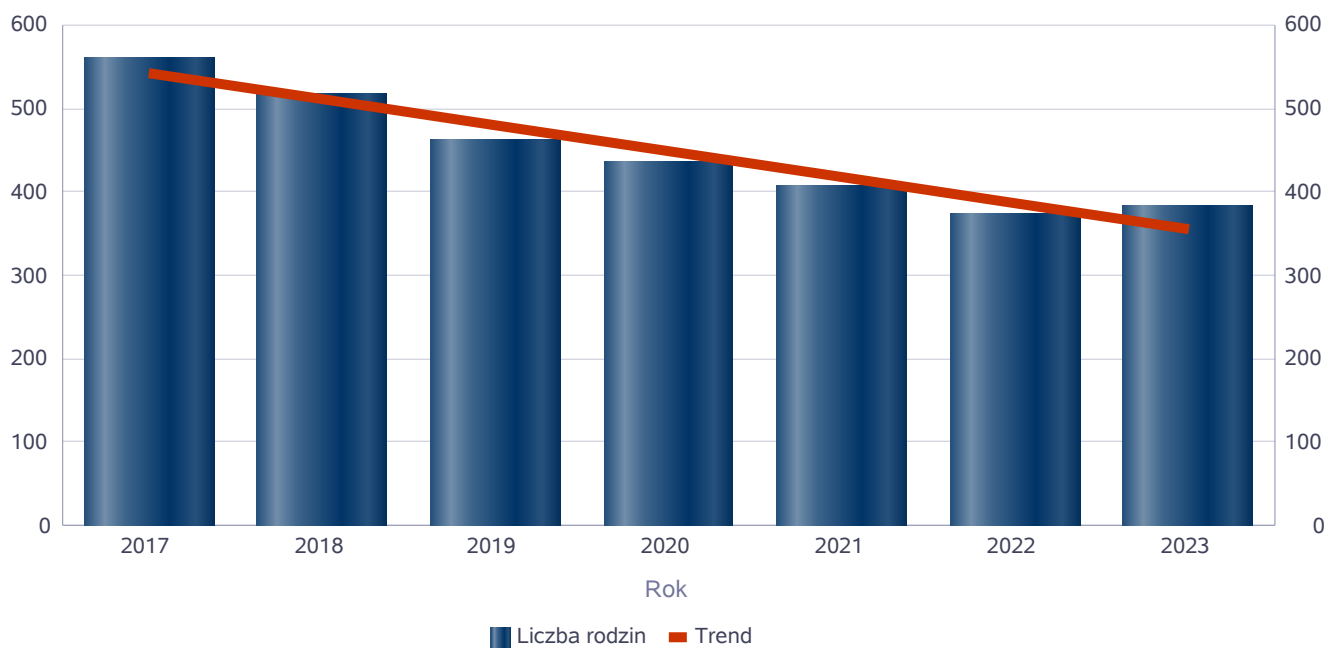
świadczenia niepieniężne

Liczba rodzin

świadczenia pieniężne

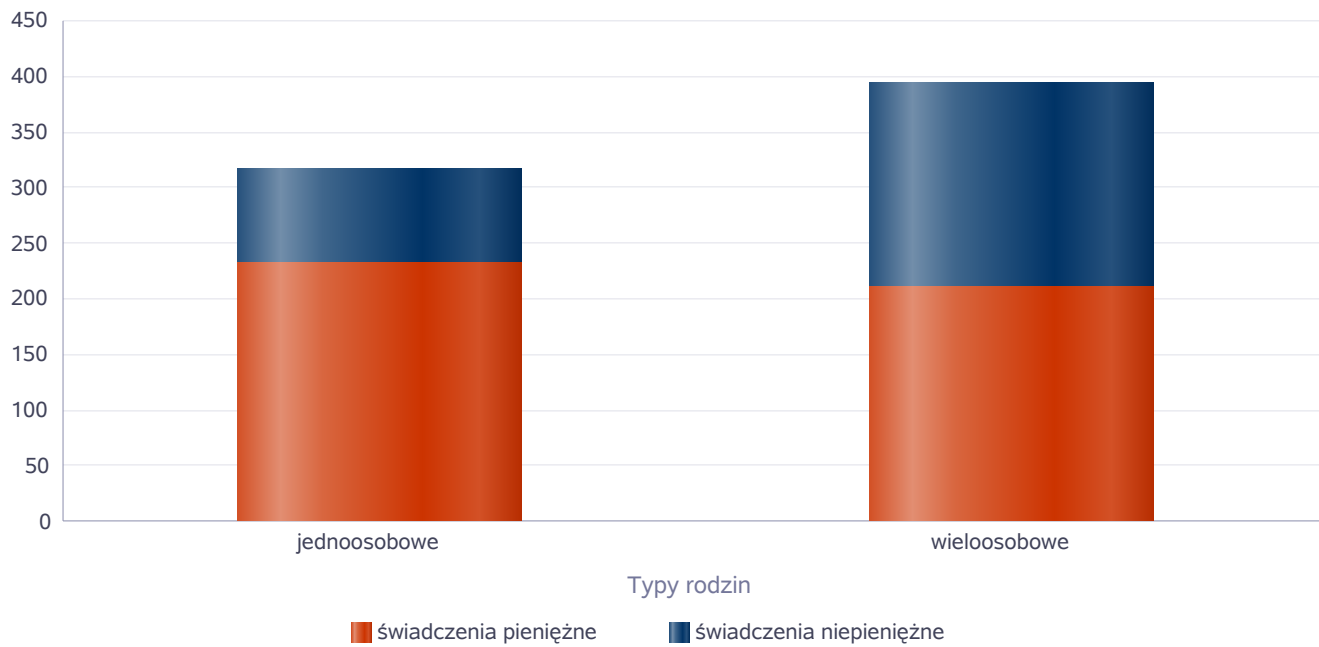
Liczba rodzin

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin

Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	250	232	84
wieloosobowe	267	210	183

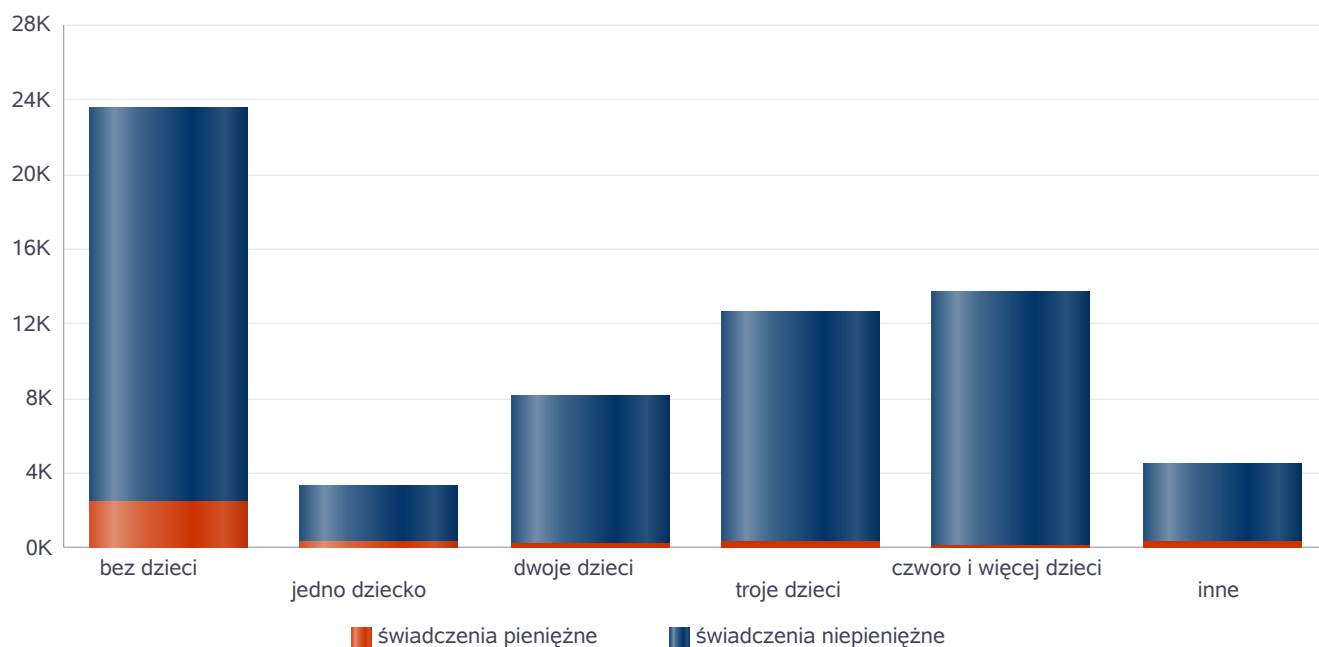
Liczba rodzin pobierających świadczenia

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci

Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	23552	2524	21028
jedno dziecko	3330	382	2948
dwoje dzieci	8178	283	7895
troje dzieci	12587	348	12239
czworo i więcej dzieci	13711	172	13539
inne	4475	296	4179

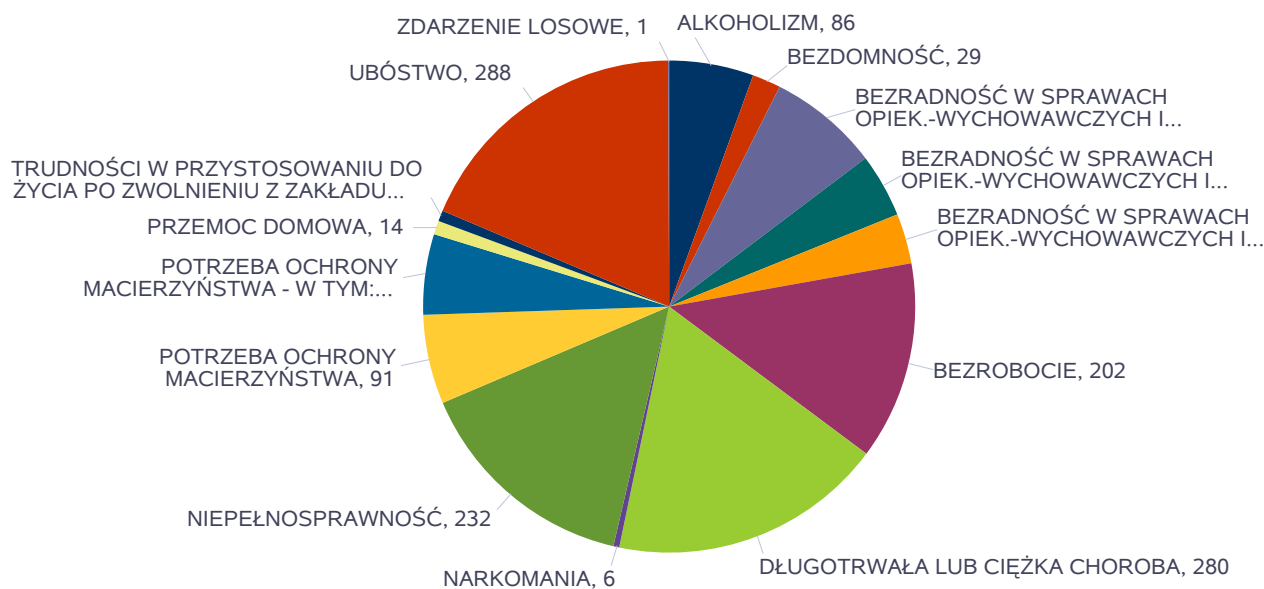
Liczba świadczeń

Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
UBÓSTWO	288
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	280
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	232
BEZROBOCIE	202
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	113
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	91
ALKOHOLIZM	86
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	82
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	65
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	51
BEZDOMNOŚĆ	29
PRZEMOC DOMOWA	14
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	11
NARKOMANIA	6
ZDARZENIE LOSOWE	1

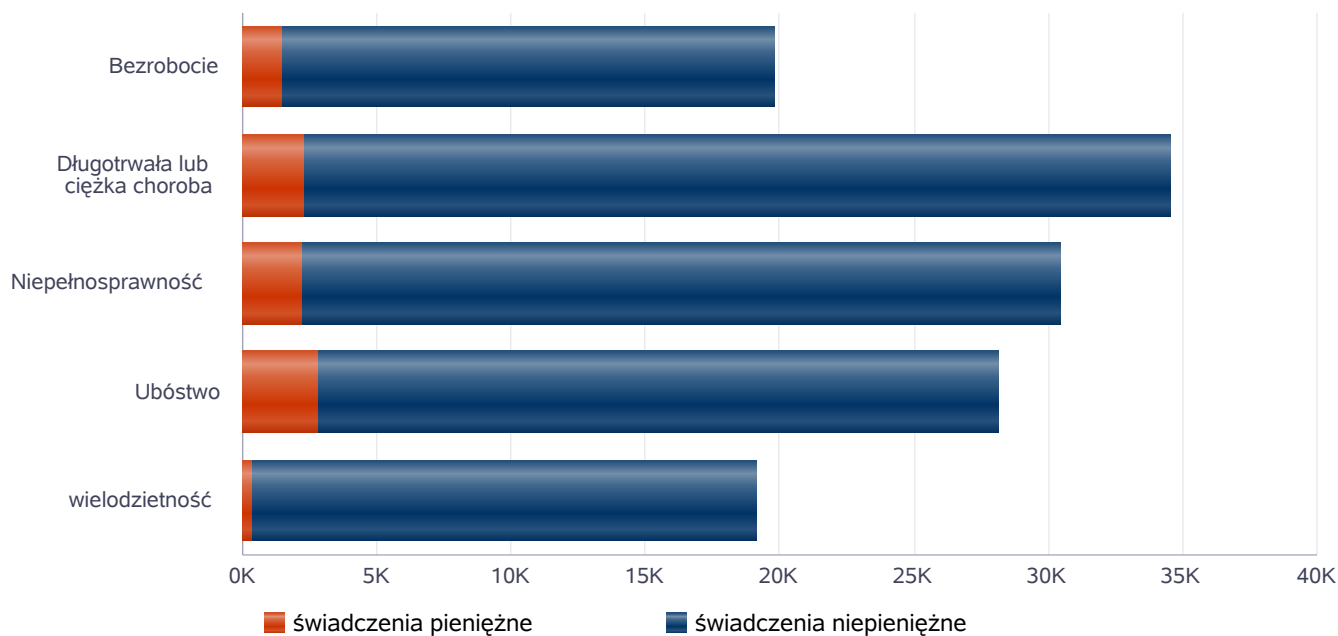
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	34 593	32 295	2 298
Niepełnosprawność	30 454	28 248	2 206
Ubóstwo	28 166	25 320	2 846
Bezrobocie	19 811	18 290	1 521
wielodzietność	19 154	18 778	376

Liczba świadczeń

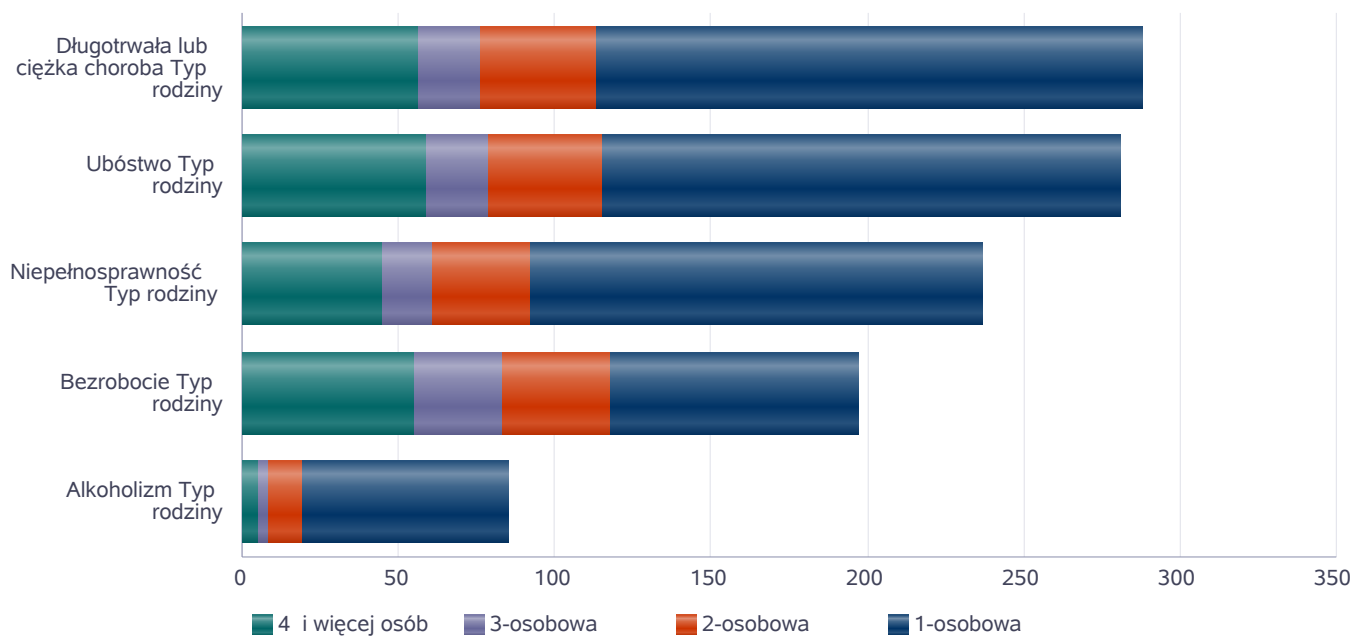

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Długotrwała lub ciężka choroba	288	175	37	20	56
Ubóstwo	281	166	36	20	59
Niepełnosprawność	237	145	31	16	45
Bezrobocie	197	79	35	28	55
Alkoholizm	85	66	11	3	5

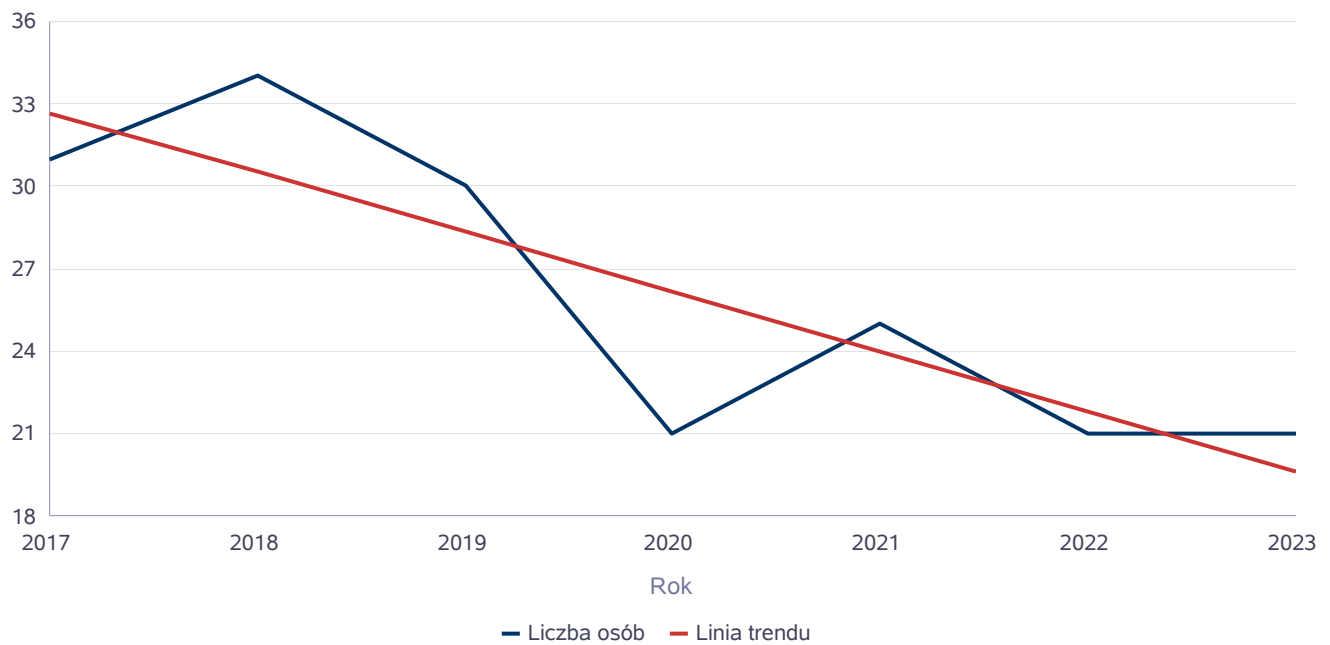
Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2017	31
2018	34
2019	30
2020	21
2021	25
2022	21
2023	21

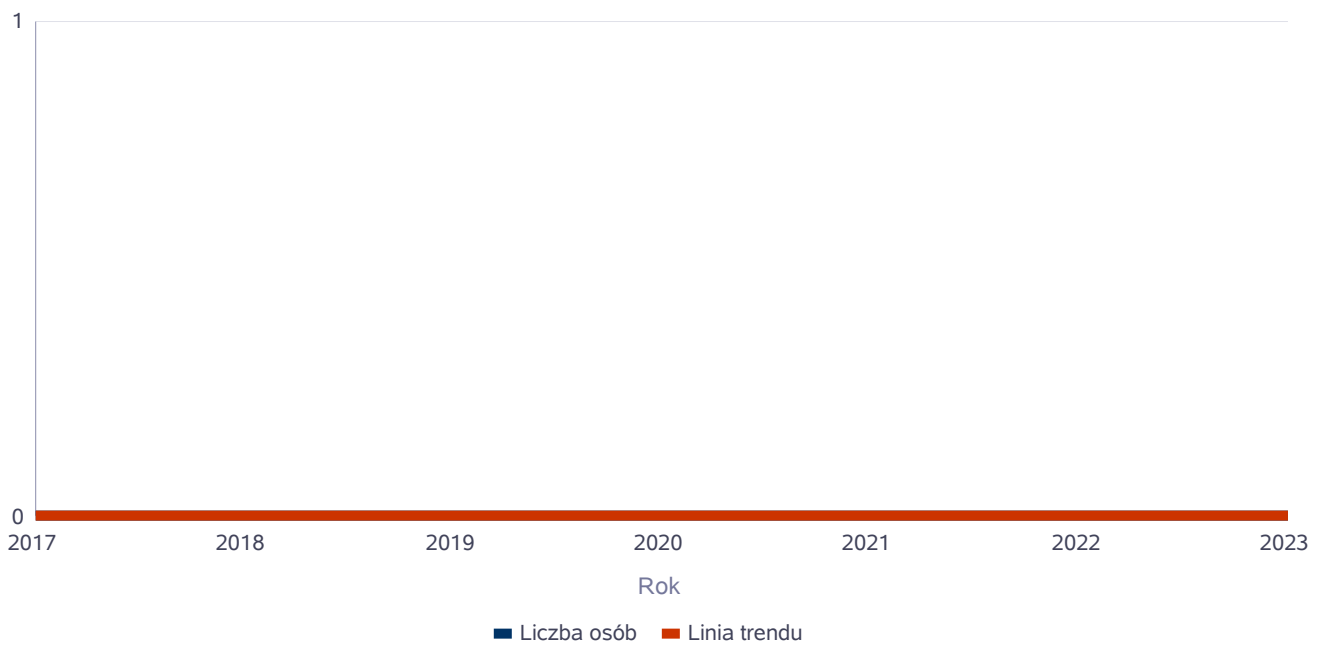
Liczba osób

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

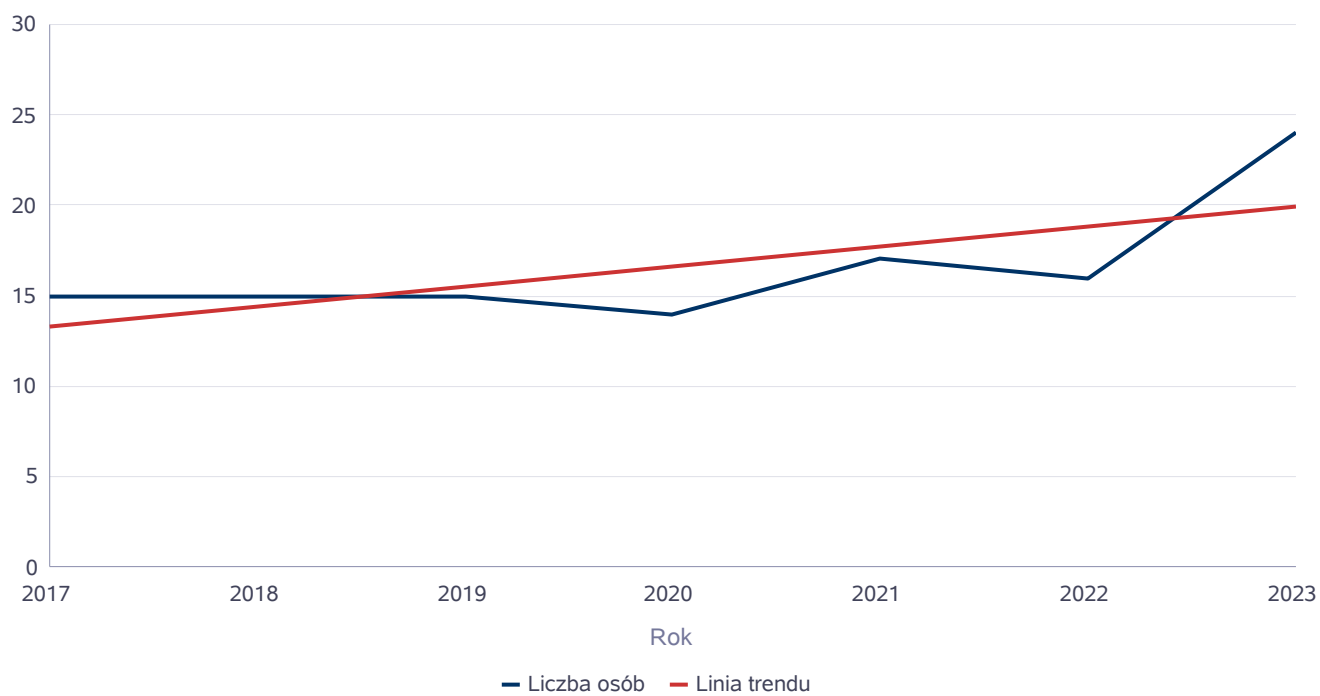
Rok	Liczba osób
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Liczba osób

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

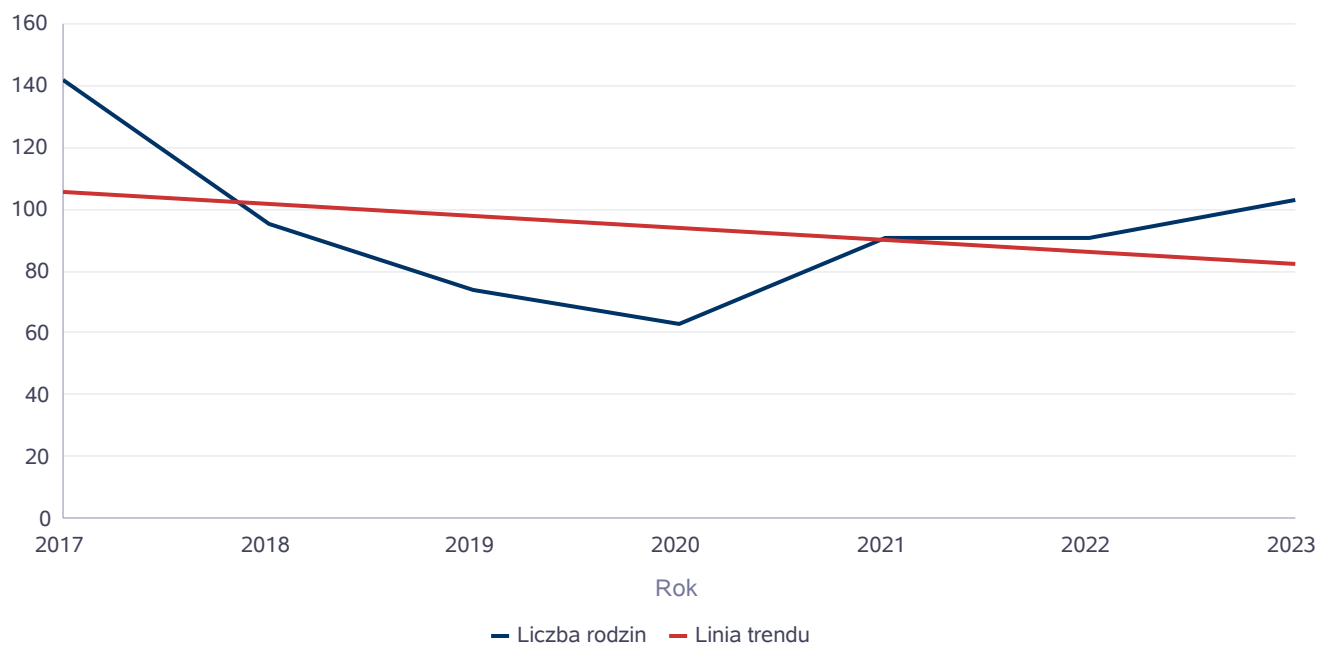
Rok	Liczba osób
2017	15
2018	15
2019	15
2020	14
2021	17
2022	16
2023	24

Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego

Rodzaj	Liczba rodzin w latach						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Poradnictwo specjalistyczne	142	95	74	63	91	91	103

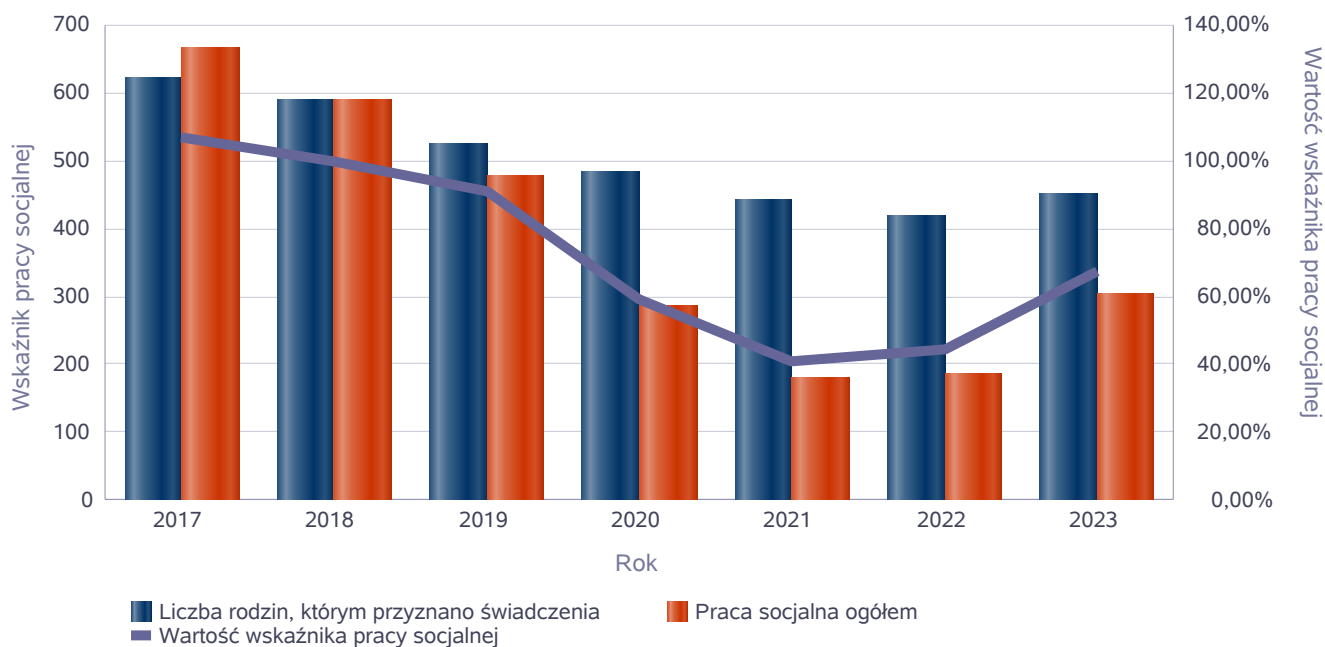
Liczba rodzin

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wskaźnik pracy socjalnej	106,75%	99,83%	91,03%	59,34%	40,82%	44,39%	67,33%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	622	590	524	482	441	419	450
Praca socjalna ogółem	664	589	477	286	180	186	303

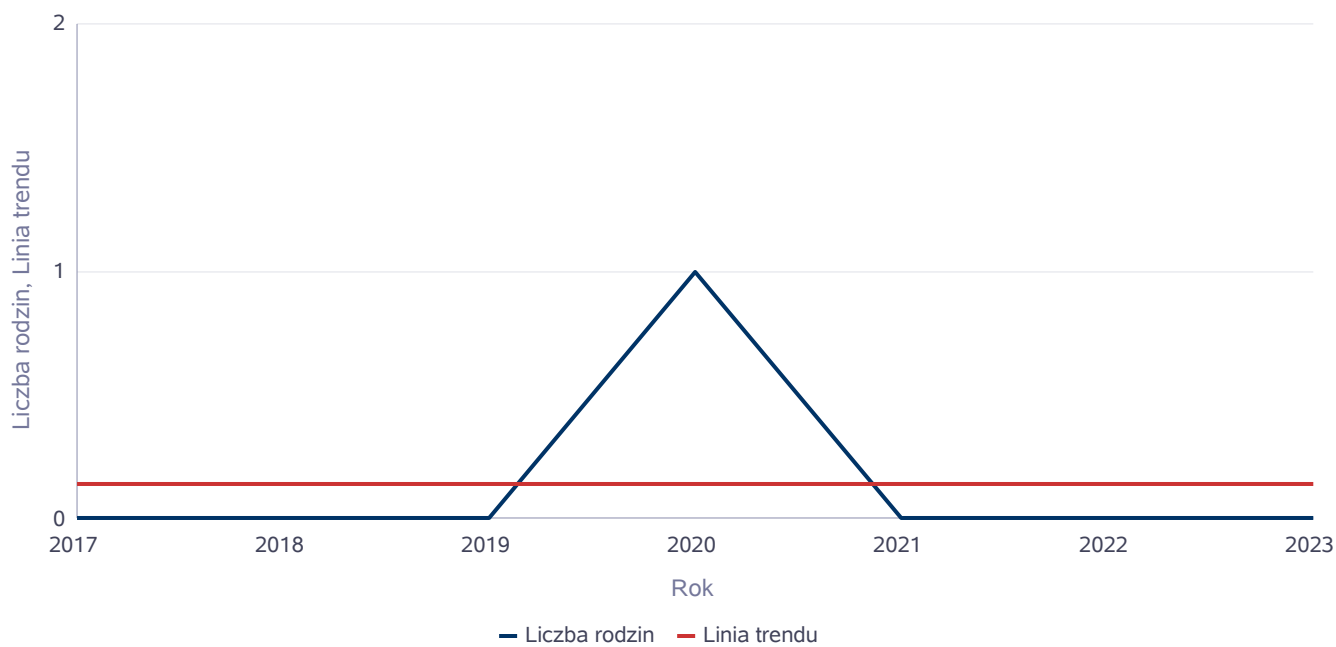
Wskaźnik pracy socjalnej

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

Udzielone świadczenia	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Interwencja kryzysowa	0	0	0	1	0	0	0

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

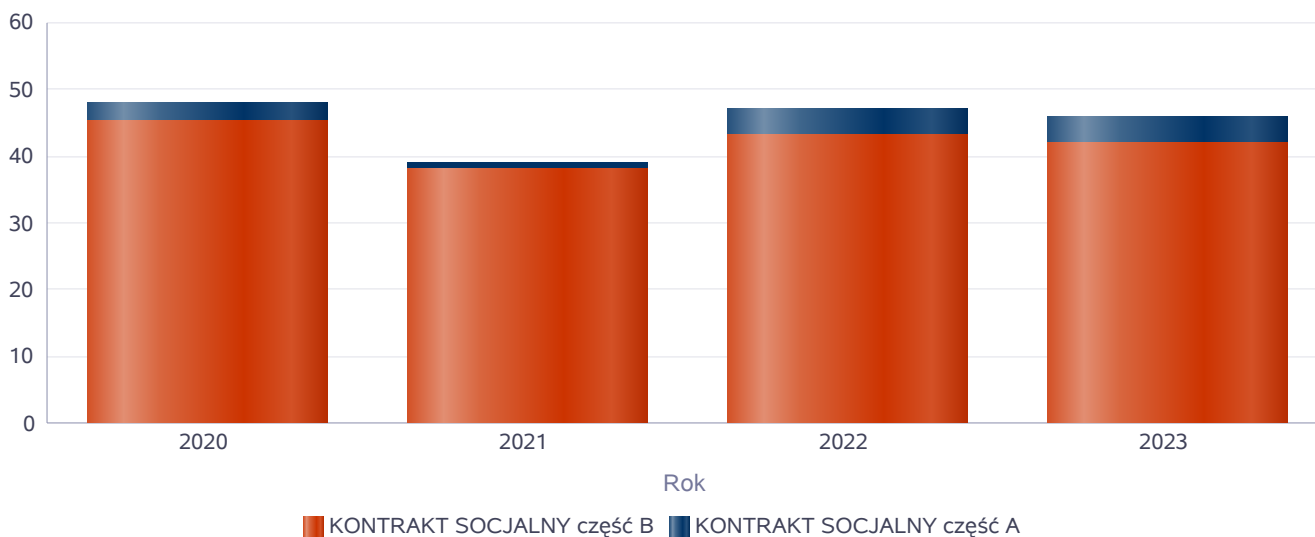

Kontrakt socjalny

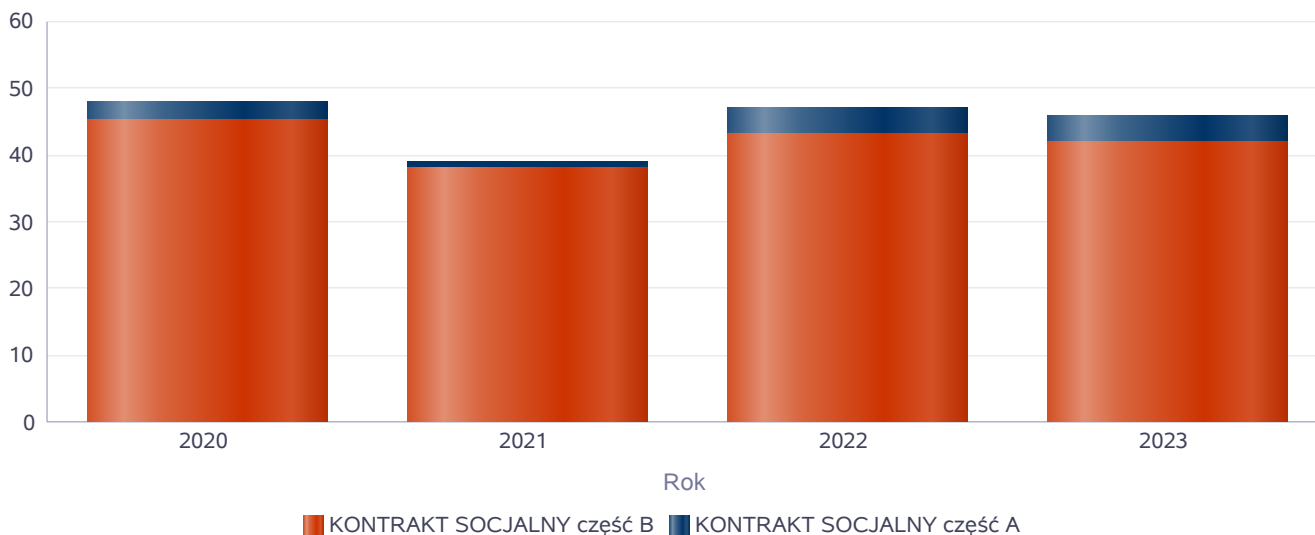
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2020	KONTRAKT SOCJALNY część A	3	3
	KONTRAKT SOCJALNY część B	45	45
2021	KONTRAKT SOCJALNY część A	1	1
	KONTRAKT SOCJALNY część B	38	38
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	4	4
	KONTRAKT SOCJALNY część B	43	43
2023	KONTRAKT SOCJALNY część A	4	4
	KONTRAKT SOCJALNY część B	42	42

Liczba kontraktów/projektów

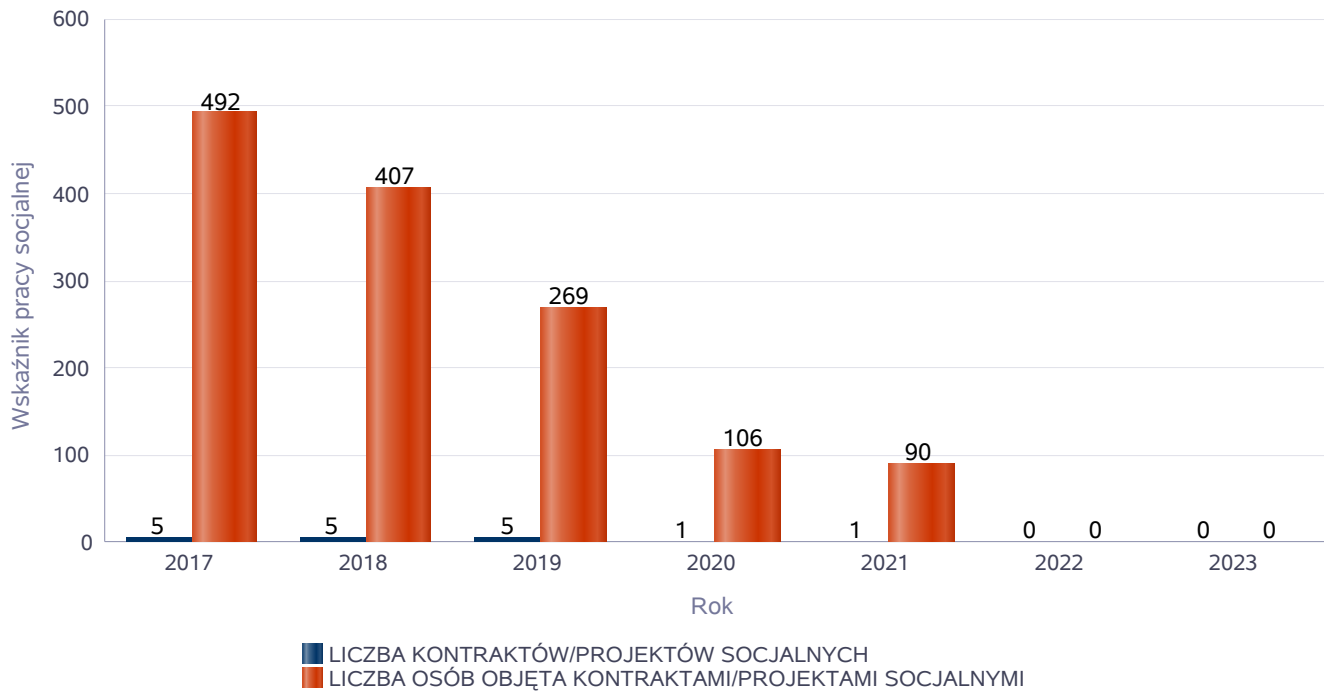
Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi

Liczba projektów społecznych w odniesieniu do liczby osób nimi objętych

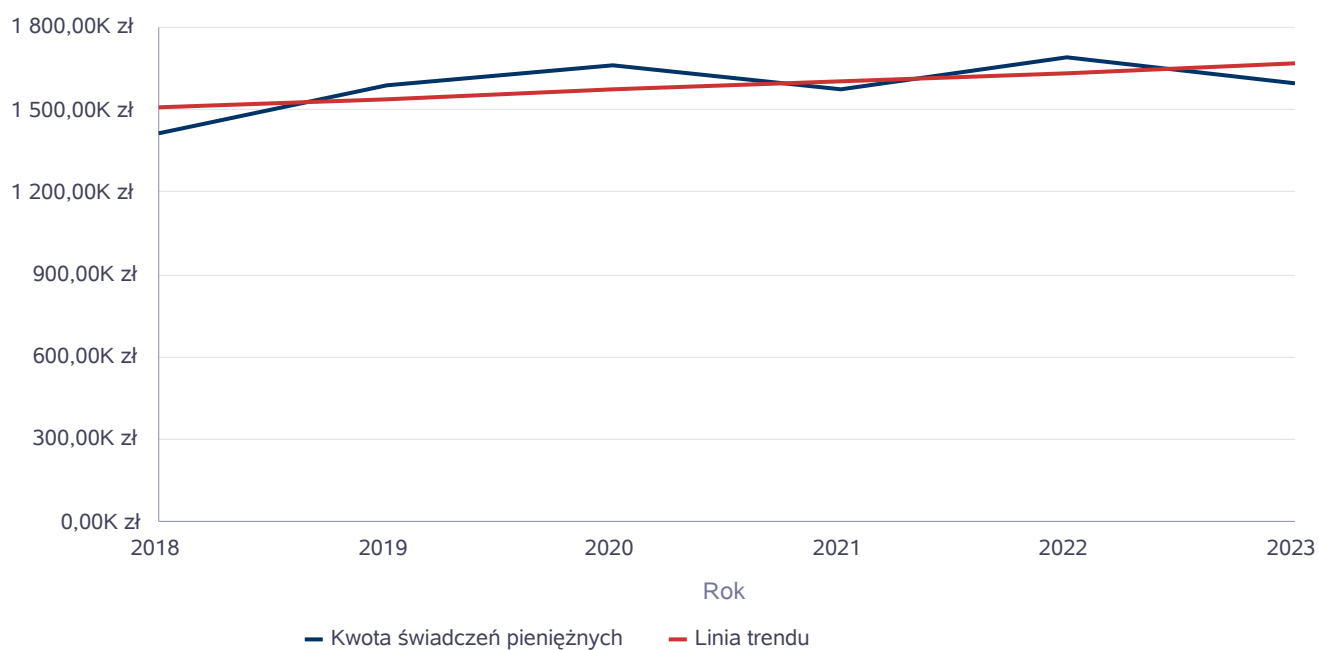
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	5	5	5	1	1	0	0
LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI	492	407	269	106	90	0	0

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2018	1 412 925,13 zł
2019	1 590 448,36 zł
2020	1 657 985,82 zł
2021	1 575 508,25 zł
2022	1 690 537,62 zł
2023	1 595 213,80 zł

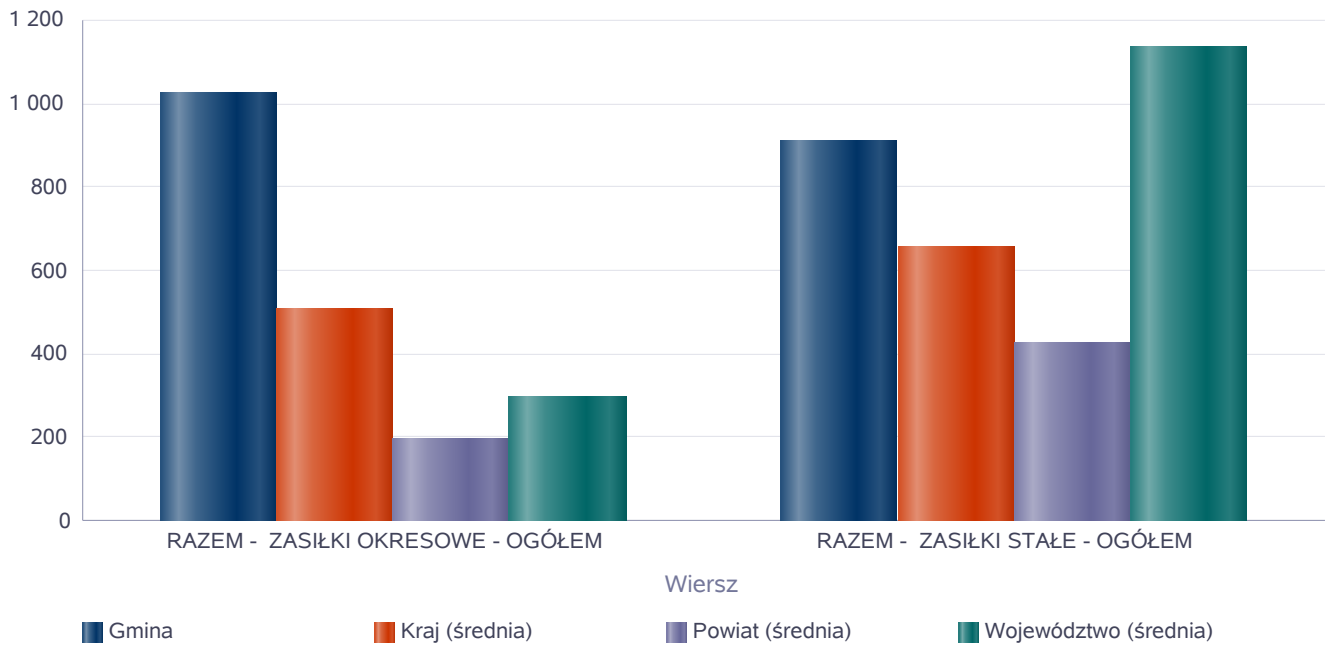
Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	1 022
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	911
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	198
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	428
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	296
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	1 136
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	510
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	655

Liczba świadczeń

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	1 074	1 175	1 275
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	600	721	721
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	322	335	335
Wiek 0-17	4	193	291	291
Wiek produkcyjny *	5	358	364	364
Wiek poprodukcyjny **	6	49	66	66
Liczba rodzin	7	419	450	450
Liczba osób w rodzinach	8	964	1 103	1 103
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	322	370	370
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	152	159	159
Wiek 0-17	11	92	126	126
Wiek 18-59	12	195	203	203
Wiek 60 lat i więcej	13	35	41	41
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	497	530	550
Liczba rodzin	15	492	525	535
Liczba osób w rodzinach	16	1 112	1 234	1 344
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	47	46	46
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	47	46	46

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR

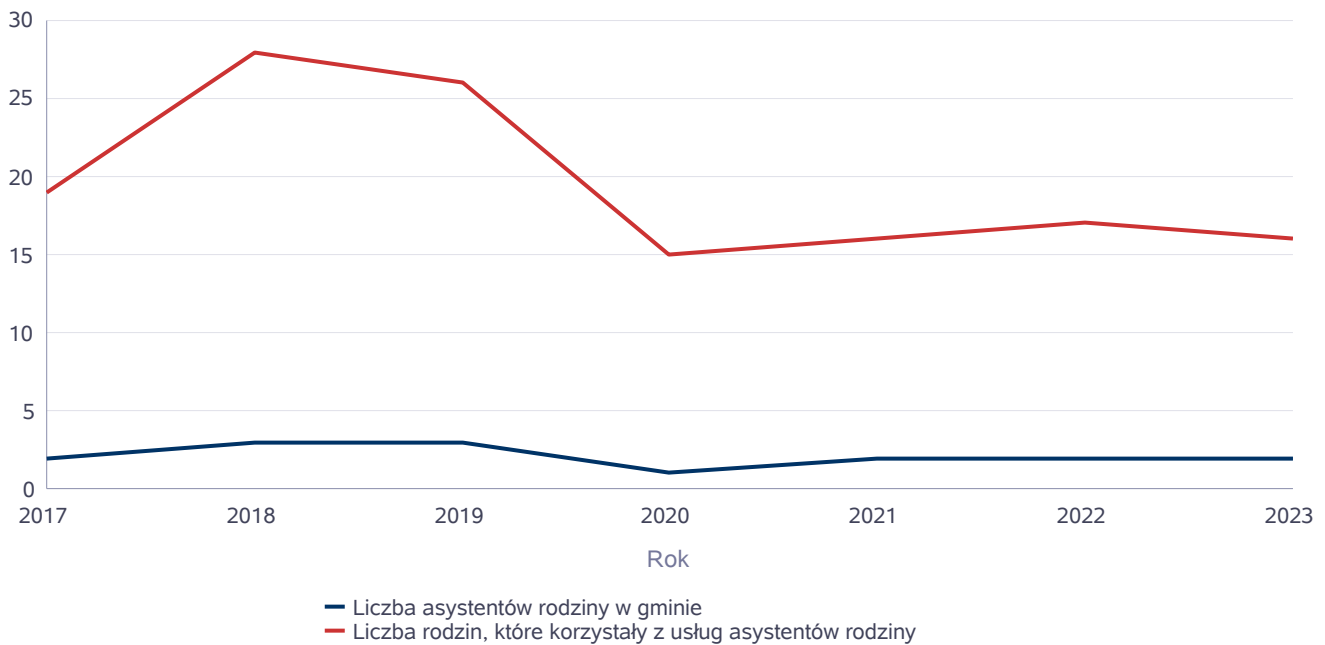
GMINA - ZADANIA OPS oraz MOPS, MOPR

Pomoc i wsparcie z pomocy społecznej w 2023 roku w postaci świadczeń pieniężnych uzyskały 383 rodziny, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 229 rodzin (dane na podstawie sprawozdania MRiPS-03). Na podobnym poziomie utrzymuje się liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej. Odpłatność Gminy Bytów za pobyt w domu pomocy społecznej dotyczyła 17 osób na kwotę 736 282,03 zł. Nie wzrasta liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, od roku 2020 utrzymuje się na podobnym poziomie.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba asystentów rodziny w gminie	2	3	3	1	2	2	2
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	19	28	26	15	16	17	16

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
 GMINA - ZADANIA OPS, CUS ORAZ MOPS, MOPR
 wypełniają wyłącznie gminy i miasta na prawach powiatu
 w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	97	93	93
Kwota świadczeń w złotych	2	502 853	522 891	522 891
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	83	78	78
Kwota świadczeń w złotych	4	464 523	470 696	470 696
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	14	15	15
Kwota świadczeń w złotych	6	38 330	52 195	52 195
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	191	192	192
Kwota świadczeń w złotych	8	393 888	375 146	375 146
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	113	133	133
Kwota świadczeń w złotych	10	219 050	259 339	259 339
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	23	16	16
Kwota świadczeń w złotych	12	24 441	10 717	10 717
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	33	35	35
Kwota świadczeń w złotych	14	44 930	29 792	29 792
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY				
Liczba osób	19	330	328	328
Kwota świadczeń w złotych	20	668 226	547 580	547 580
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	293	294	294
Kwota świadczeń w złotych	22	599 140	501 632	501 632
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓLEM				
Liczba osób	25	233	355	355
Kwota świadczeń w złotych	26	290 480	482 780	482 780
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI (z wyłączeniem posiłków przyznanych doraźnie dzieciom i młodzieży/MRiPS-03, dział 1B, wiersz 25)				
Liczba osób	27	192	292	292
Kwota świadczeń w złotych	28	181 709	332 132	332 132
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	233	340	340
Kwota świadczeń w złotych	30	290 480	459 498	459 498
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	192	301	301
Kwota świadczeń w złotych	32	181 709	329 625	329 625
SCHRONIENIE - OGÓLEM				
Liczba osób	33	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	1	2	2
Kwota świadczeń w złotych	38	4 000	10 600	10 600
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	17	17	17
Kwota świadczeń w złotych	40	615 353	736 282	736 282
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	17	16	16
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	2	2	2
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	399 024	454 071	620 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Obok działalności w sferze pomocy społecznej MOPS w Bytowie realizuje dodatkowe zadania, określone jako system świadczeń pieniężnych na rzecz rodziny. System ten obejmuje wypłatę świadczeń, które stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Przedstawione poniżej dane wskazują, że liczba osób objęta zasiłkami rodzinnymi i dodatkami do zasiłków rodzinnych uległa zmniejszeniu. Nastąpił spadek liczby osób, które otrzymały jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia

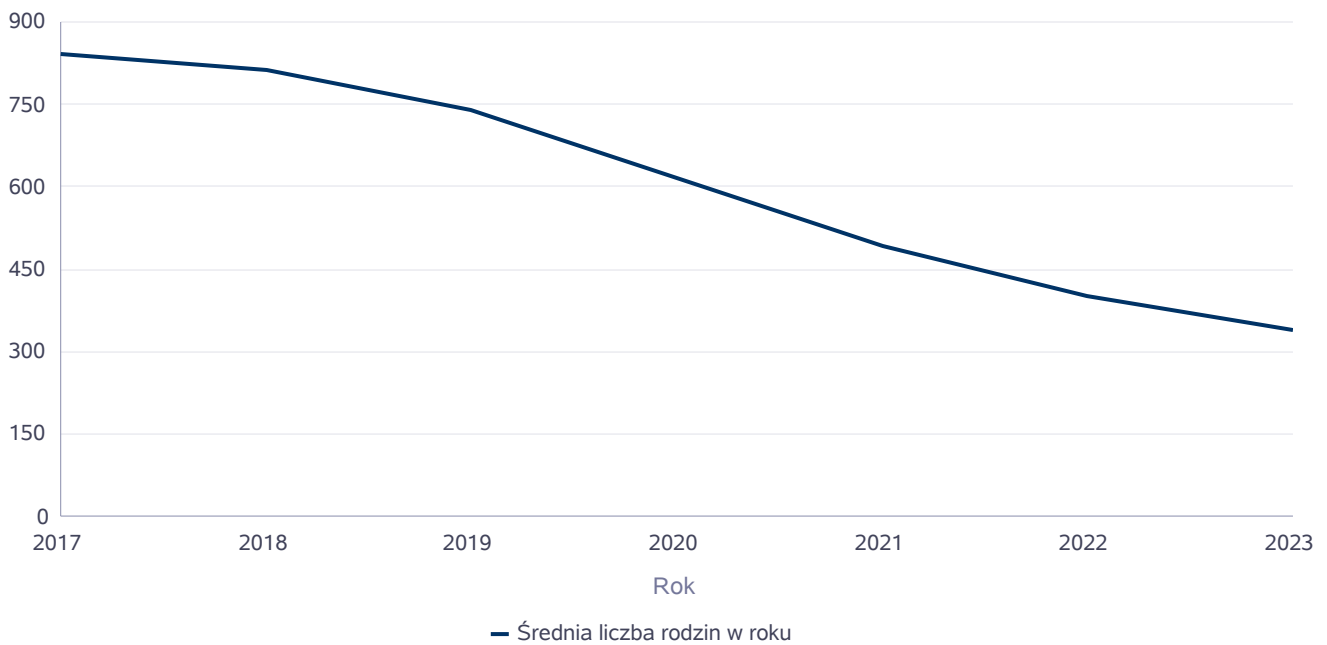

dziecka. Obserwowany jest natomiast wzrost świadczeń na rzecz osób dorosłych i dzieci z tytułu niepełnosprawności: zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne. Zmniejszyła się również liczba osób korzystających z funduszu alimentacyjnego.

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

	Liczba rodzin						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	842	812	741	617	491	400	339

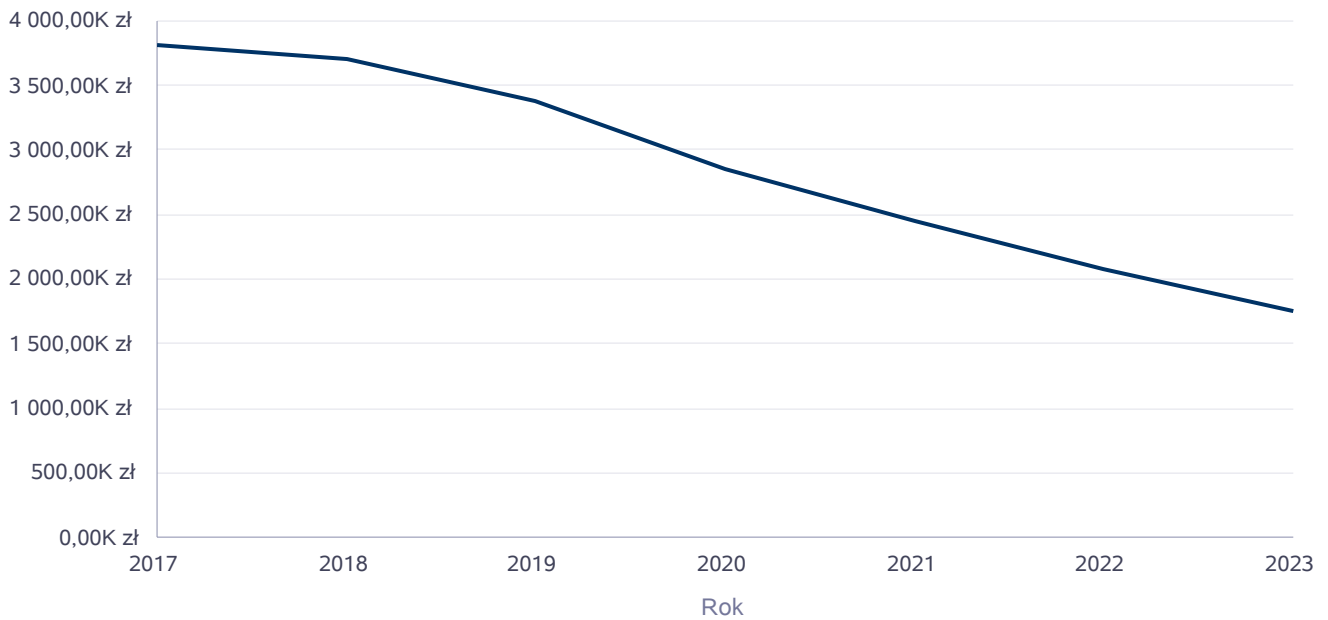
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku

Rok	Kwota
2017	3 806 178,79 zł
2018	3 708 419,53 zł
2019	3 376 744,63 zł
2020	2 849 943,38 zł
2021	2 456 294,56 zł
2022	2 081 666,49 zł
2023	1 753 367,11 zł

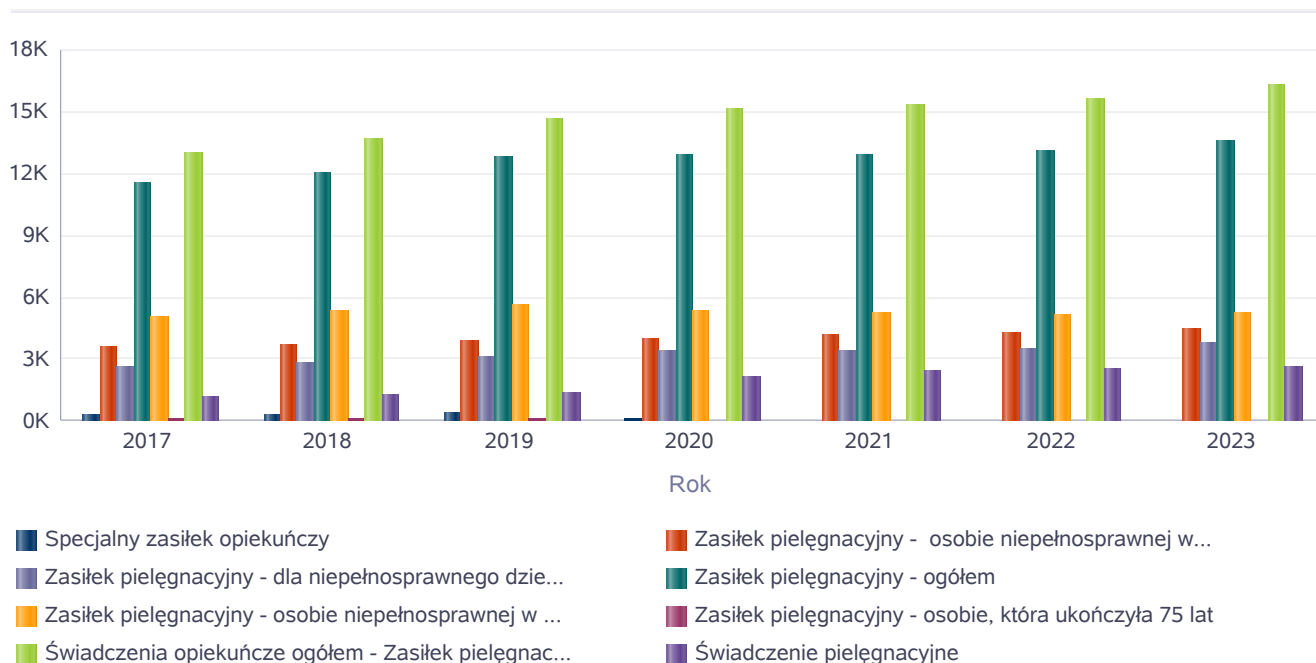
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Specjalny zasiłek opiekuńczy	347	341	403	174	46	14	10
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	3 618	3 736	3 932	4 021	4 169	4 343	4 532
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	2 683	2 821	3 161	3 384	3 435	3 536	3 768
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	11 520	12 078	12 805	12 872	12 884	13 073	13 572
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	5 067	5 401	5 608	5 374	5 229	5 154	5 248
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	152	120	104	93	51	40	24
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	13 033	13 731	14 626	15 183	15 346	15 630	16 252
Świadczenie pielęgnacyjne	1 166	1 312	1 418	2 137	2 416	2 543	2 670

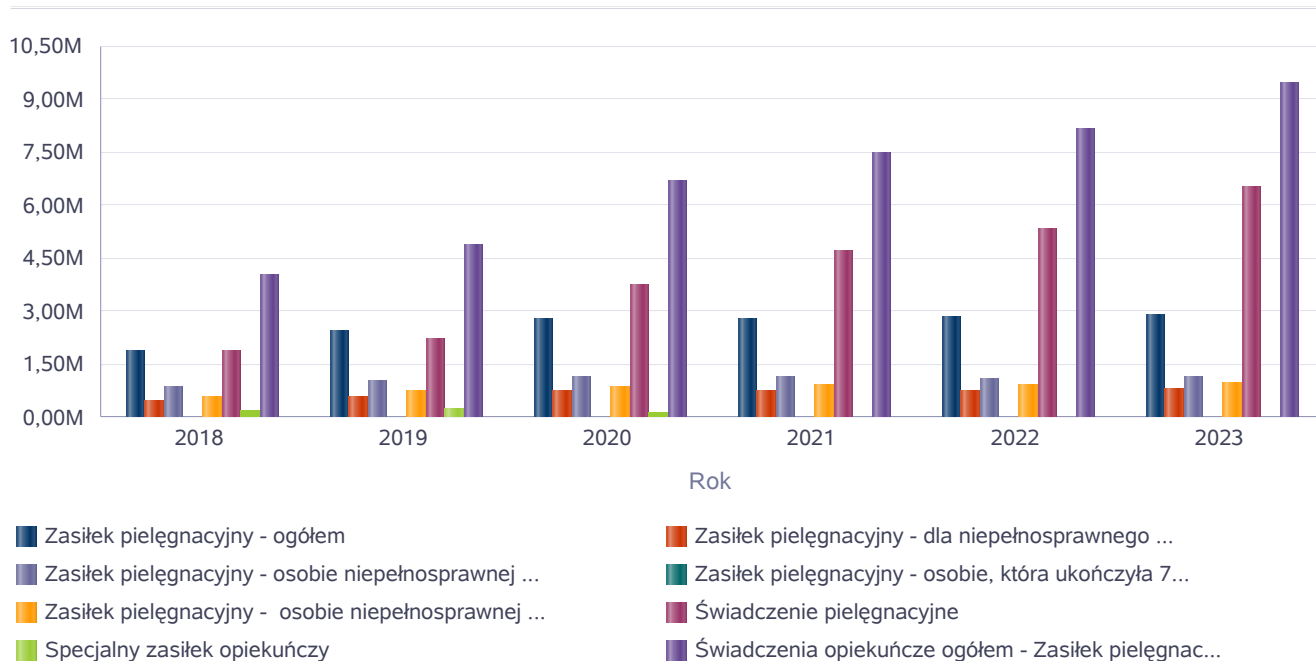
Liczba świadczeń

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

Świadczenia opiekuńcze	Kwota świadczeń					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	1 910 109,00	2 426 099,00	2 776 627,00	2 780 474,00	2 821 393,00	2 929 191,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	446 376,00	598 505,00	728 863,00	741 002,00	762 927,00	813 285,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	853 877,00	1 062 757,00	1 159 830,00	1 128 627,00	1 112 439,00	1 132 728,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	18 988,00	19 620,00	20 073,00	11 008,00	8 634,00	5 180,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	590 868,00	745 217,00	867 861,00	899 837,00	937 393,00	977 998,00
Świadczenie pielęgnacyjne	1 911 616,00	2 222 353,00	3 772 480,00	4 693 713,00	5 311 787,00	6 490 335,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	180 998,00	247 280,00	106 573,00	27 650,00	7 767,00	6 200,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	4 002 723,00	4 895 732,00	6 655 680,00	7 501 837,00	8 140 947,00	9 425 726,00

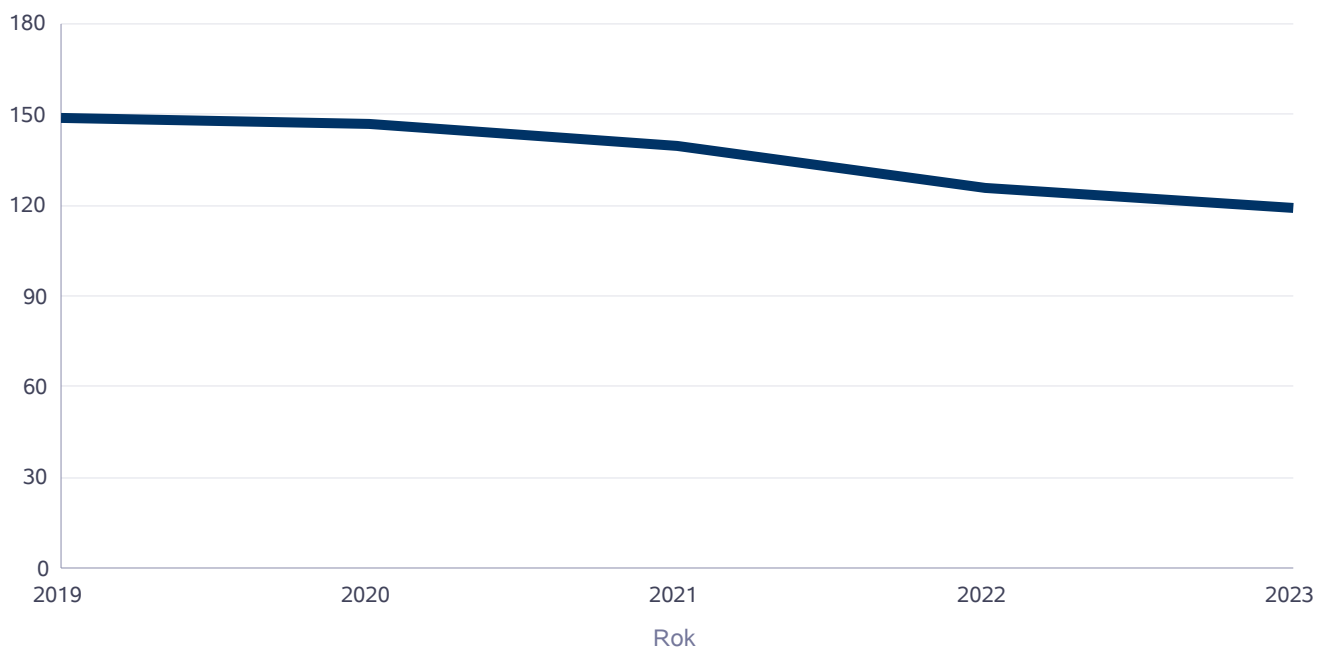
Kwota świadczeń

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba osób				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	149	147	139	126	119

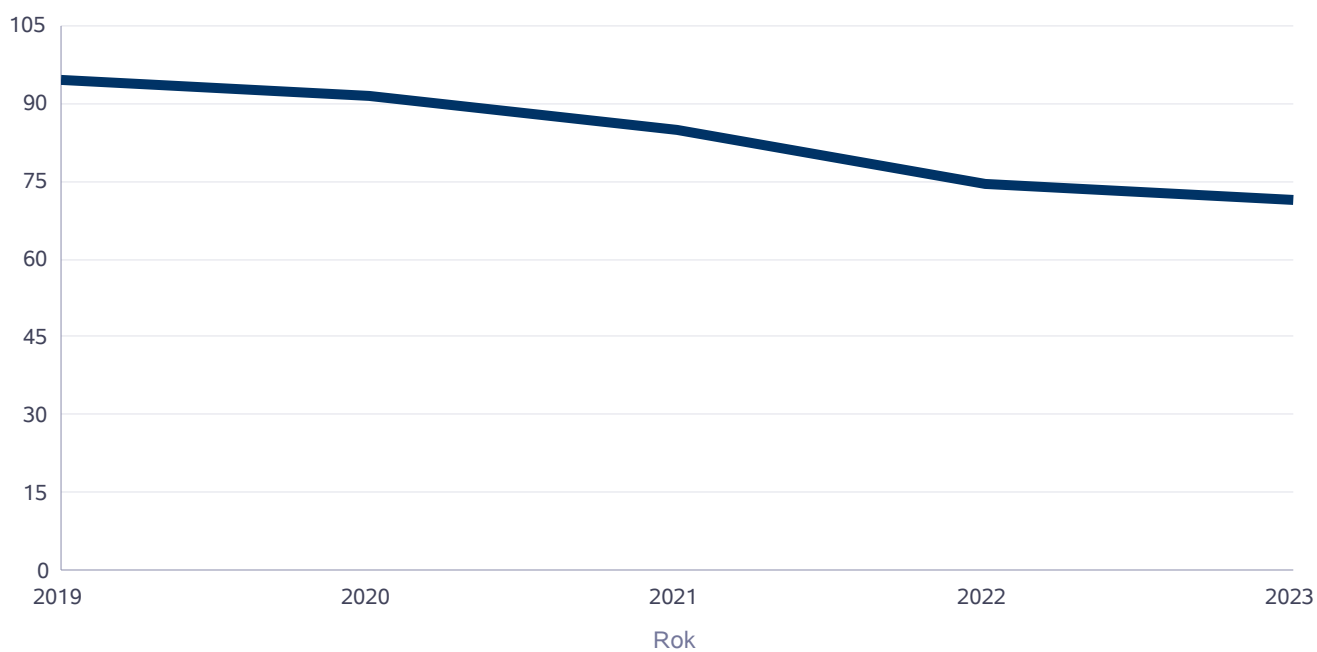
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba rodzin				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	95	92	85	74	71

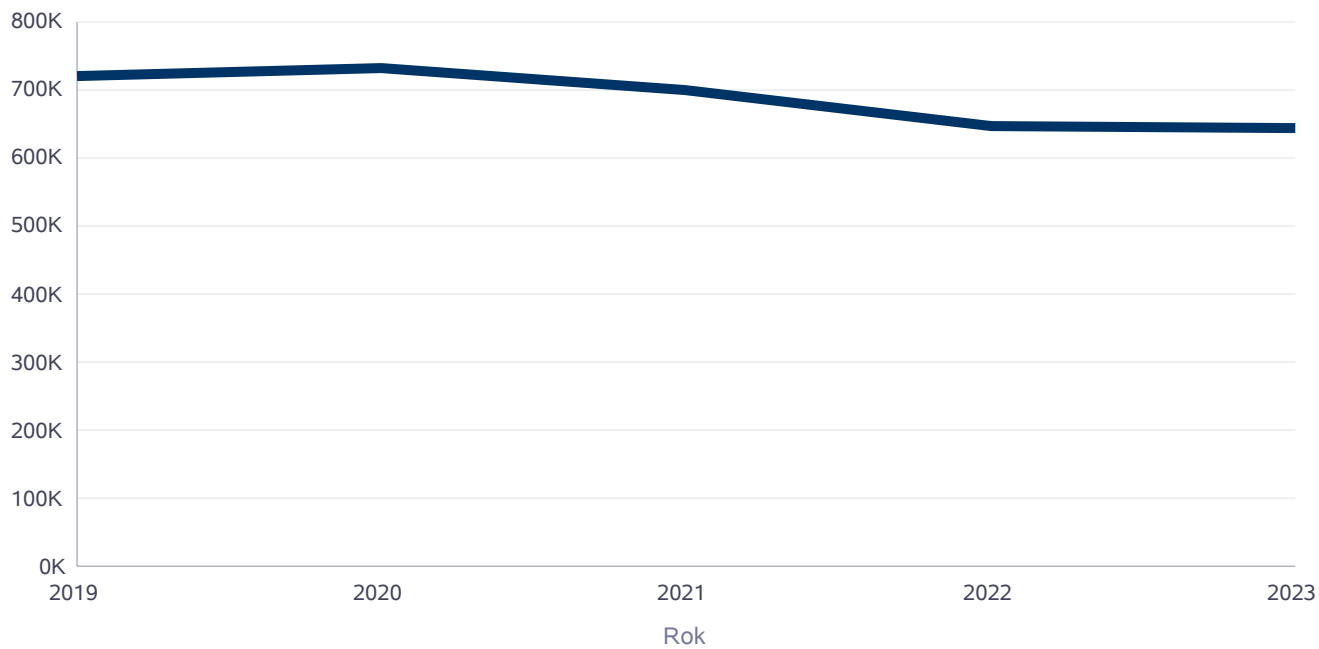
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł]

	Kwota				
	2019	2020	2021	2022	2023
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	719 255	732 611	698 365	647 671	642 656

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	147	178	230
Kwota świadczeń w złotych	2	197 653	364 616	420 000
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	21	0	30
Kwota świadczeń w złotych	4	1 213	0	4 200

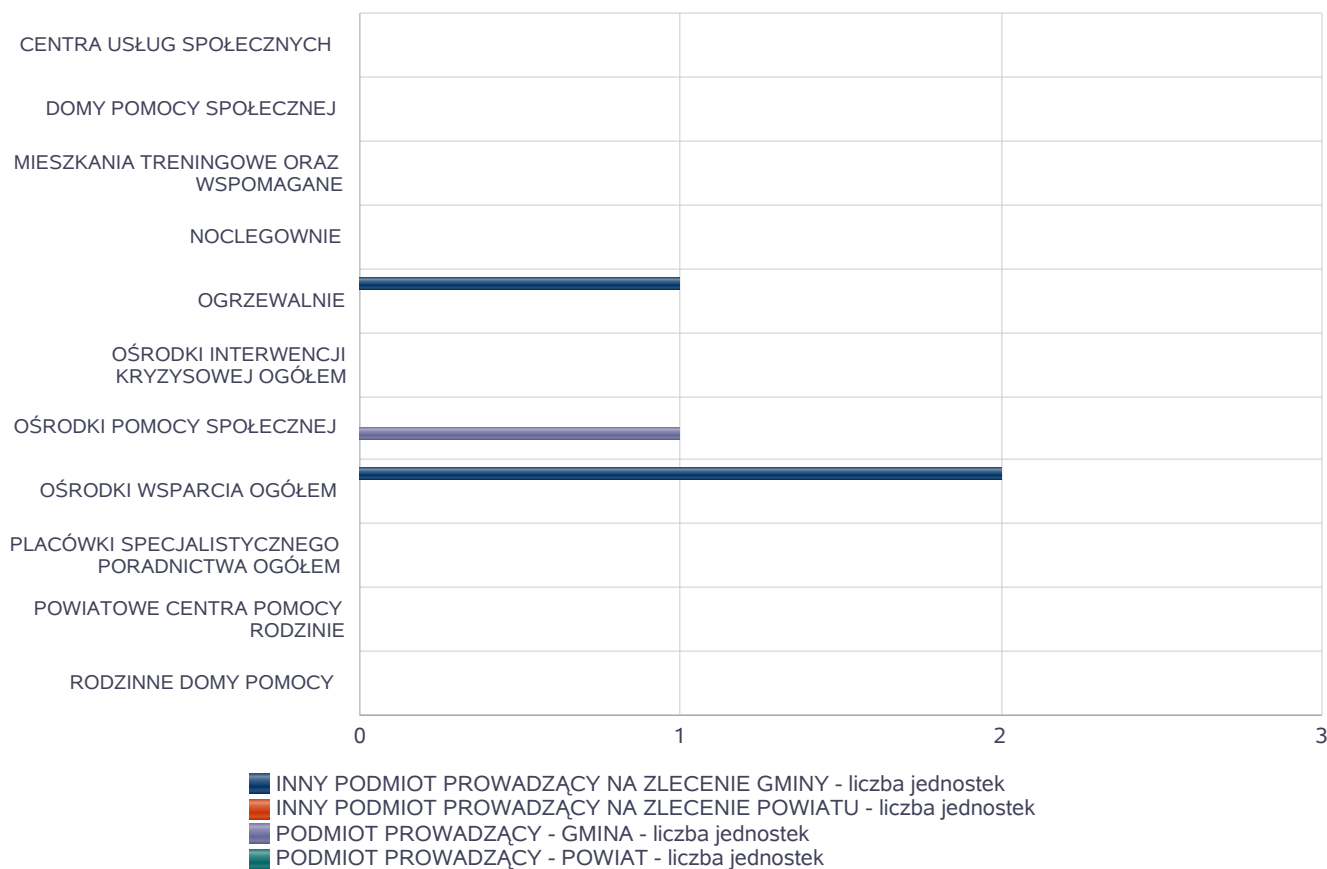
5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

W gminie Bytów funkcjonuje ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Środowiskowy Dom Samopomocy. Wsparcie w nim w 2023 roku otrzymało 46 osób, w tym 44 z terenu gminy Bytów i 2 osoby z terenu gminy Lipnica. Od 2020 r w Gminie Bytów wsparcia dla osób 60+ udziela ośrodek wsparcia Dzienny Dom Senior+, przeznaczony dla 15 uczestników, z którego usług skorzystało w 2023 roku 18 seniorów. Aktywizację społeczno-zawodową realizuje w gminie Bytów Centrum Integracji Społecznej, które działa od 2005 roku, a od 2015 roku jako jednostka budżetowa Gminy. W zasobach Gminy funkcjonuje Ogrzewalnia dla 50 osób bezdomnych. W roku 2023 ze wsparcia w Ogrzewalni skorzystało łącznie 37 osób. Brak jest noclegowni lub schroniska dla osób bezdomnych, w związku z czym osoby wymagające umieszczenia w tych placówkach mogą być kierowane poza naszą Gminę. MOPS ponosi opłaty za pobyt mieszkańców gminy Bytów niezdolnych do samodzielnej egzystencji, przebywających w domach pomocy społecznej. Na terenie gminy Bytów wsparcie specjalistycznego poradnictwa udzielane jest w jednostkach takich jak: MOPS, GKRPA - Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, PCPR, PPP.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą

Jednostka	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. GMINY - liczba jedn.	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. POW. - liczba jedn.	PODM. PROW. - GMINA - liczba jedn.	PODM. PROW. - POW. - liczba jedn.
CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH	X	X	0	X
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0	0	0
OGRZEWALNIE	1	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0	X	0
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	X	X	1	X
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	2	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0	X	0
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE	X	X	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	X	X	X

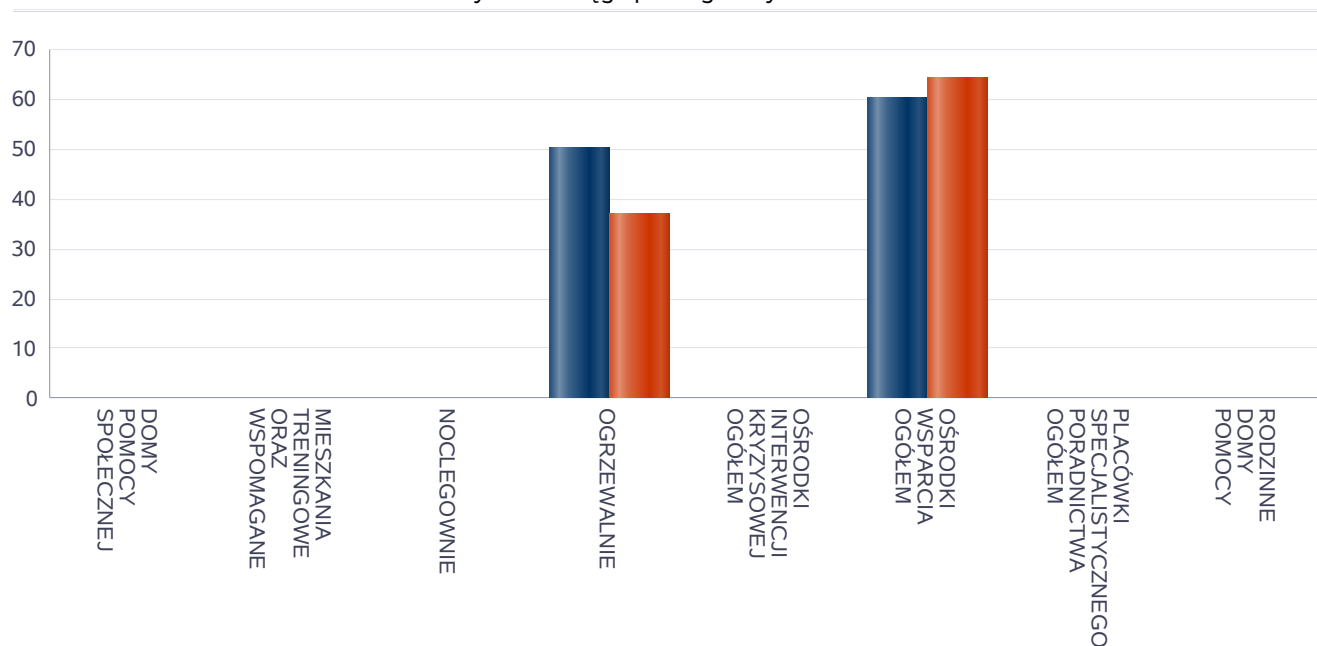
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Jednostka	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	50	37
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	60	64
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

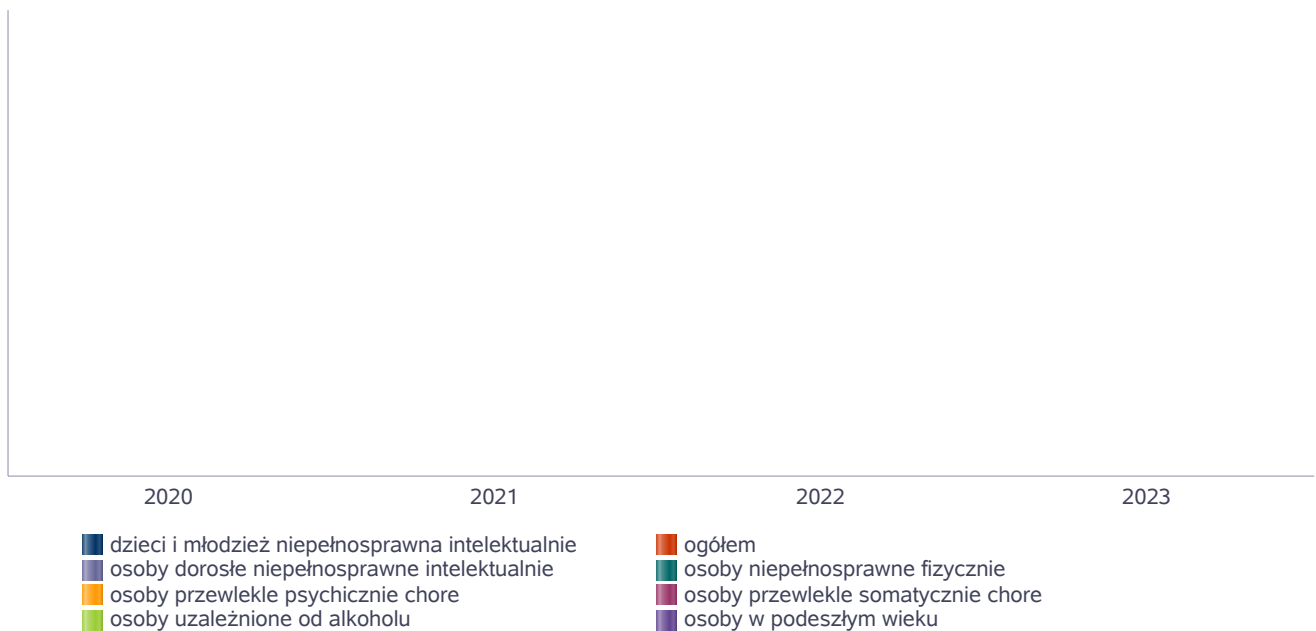

Nasylenie usługami w DPS

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących

Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %			
	2020	2021	2022	2023
ogółem				
osoby w podeszłym wieku				
osoby przewlekle somatycznie chore				
osoby przewlekle psychicznie chore				
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie				
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie				
osoby niepełnosprawne fizycznie				
osoby uzależnione od alkoholu				

Nasylenie usługami w DPS-ach

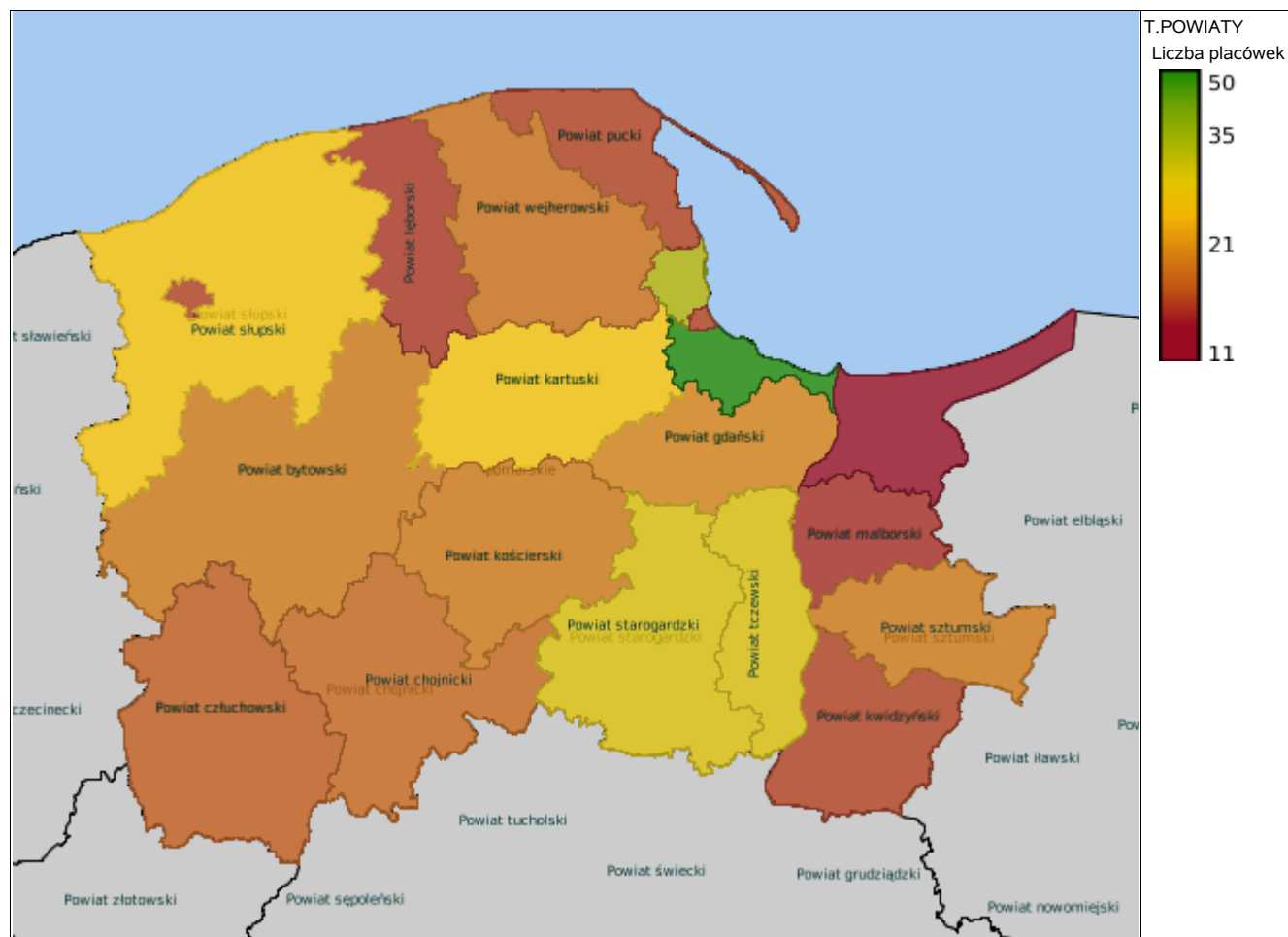

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	CEN. USŁ. SPOŁ.	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. POM. SPOŁ.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	RODZ. DOMY POM.
Powiat bytowski	20	0	0	0	1	1	10	8	0
Powiat chojnicki	17	1	0	3	0	0	4	9	0
Powiat człuchowski	17	0	0	1	1	0	7	8	0
Powiat gdański	20	0	0	1	0	0	8	9	2
Powiat kartuski	23	0	0	3	1	1	8	10	0
Powiat kościerski	17	0	0	1	0	0	8	8	0
Powiat kwidzyński	11	0	0	0	0	0	6	5	0
Powiat lęborski	10	0	0	0	1	0	5	4	0
Powiat m. Gdańsk	44	0	1	3	2	1	1	36	0
Powiat m. Gdynia	35	0	0	22	0	0	1	12	0
Powiat m. Sopot	13	0	1	6	0	0	1	5	0
Powiat m. Słupsk	14	0	0	5	1	1	1	6	0
Powiat malborski	11	0	0	0	0	0	5	6	0
Powiat nowodworski (pomorskie)	6	0	0	0	0	0	5	1	0
Powiat pucki	9	0	0	0	0	0	6	3	0
Powiat starogardzki	28	0	0	2	0	0	13	13	0
Powiat sztumski	19	0	0	1	0	0	5	12	1
Powiat słupski	24	1	0	2	0	1	9	11	0
Powiat tczewski	24	0	0	2	0	1	6	15	0
Powiat wejherowski	13	0	0	0	0	0	10	3	0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat bytowski	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat chojnicki	3	1	1	0	0	0	0	0	1
Powiat człuchowski	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat gdański	3	1	1	0	0	0	0	0	1
Powiat kartuski	7	2	1	0	0	1	2	0	1
Powiat kościerski	5	2	1	0	0	1	0	0	1
Powiat kwidzyński	5	2	0	0	0	1	1	0	1
Powiat lęborski	5	2	1	0	0	1	0	0	1
Powiat m. Gdańsk	6	3	0	0	0	1	2	0	0
Powiat m. Gdynia	2	1	0	0	0	1	0	0	53 0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. ORAZ WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat m. Sopot	3	0	1	0	0	1	0	1	0
Powiat m. Słupsk	2	1	1	0	0	0	0	0	0
Powiat malborski	3	1	1	0	0	0	0	0	1
Powiat nowodworski (pomorskie)	5	1	2	0	0	1	0	0	1
Powiat pucki	7	2	1	0	0	1	2	0	1
Powiat starogardzki	5	3	0	0	0	1	0	0	1
Powiat sztumski	3	0	2	0	0	0	0	0	1
Powiat słupski	6	4	1	0	0	0	0	0	1
Powiat tczewski	9	7	0	0	0	1	0	0	1
Powiat wejherowski	8	3	2	0	0	0	1	1	1

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	60	60	60
Liczba osób korzystających	2	62	64	60
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	2	6	5
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	16	16	16
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	1 486 156	1 679 300	1 725 080
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	45	45	45
Liczba osób korzystających	8	46	46	45
Liczba osób umieszczonych	9	46	45	47
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	2	6	5
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	14	14	14
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	1 226 356	1 401 550	1 401 550
DZIEENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	15	15	15
Liczba osób korzystających	14	16	18	15
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	2	2	2
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	259 800	277 750	323 530
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	50	50	50
Liczba osób korzystających	29	46	37	37
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	122 204	153 792	192 660
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY i WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	2	X	0	0
Liczba osób korzystających	3	0	0	0
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	4	X	0	0
Liczba osób umieszczonych	5	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	0	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	0	0	0
Liczba osób korzystających	11	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	12	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	13	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓLEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16	0	0	0
Liczba osób korzystających	17	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	18	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	21	30	74	74
Liczba osób korzystających	22	24	68	68
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	23	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	24	41 273	129 583	129 583
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	25	X	X	X
Liczba osób korzystających	26	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	27	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	28	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	29	X	X	X
Liczba osób korzystających	30	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	29	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	34	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	35	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	37	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	38	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych	3	0	0	0

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
	(wg stanu na 31 grudnia danego roku)				
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4		20	23	23

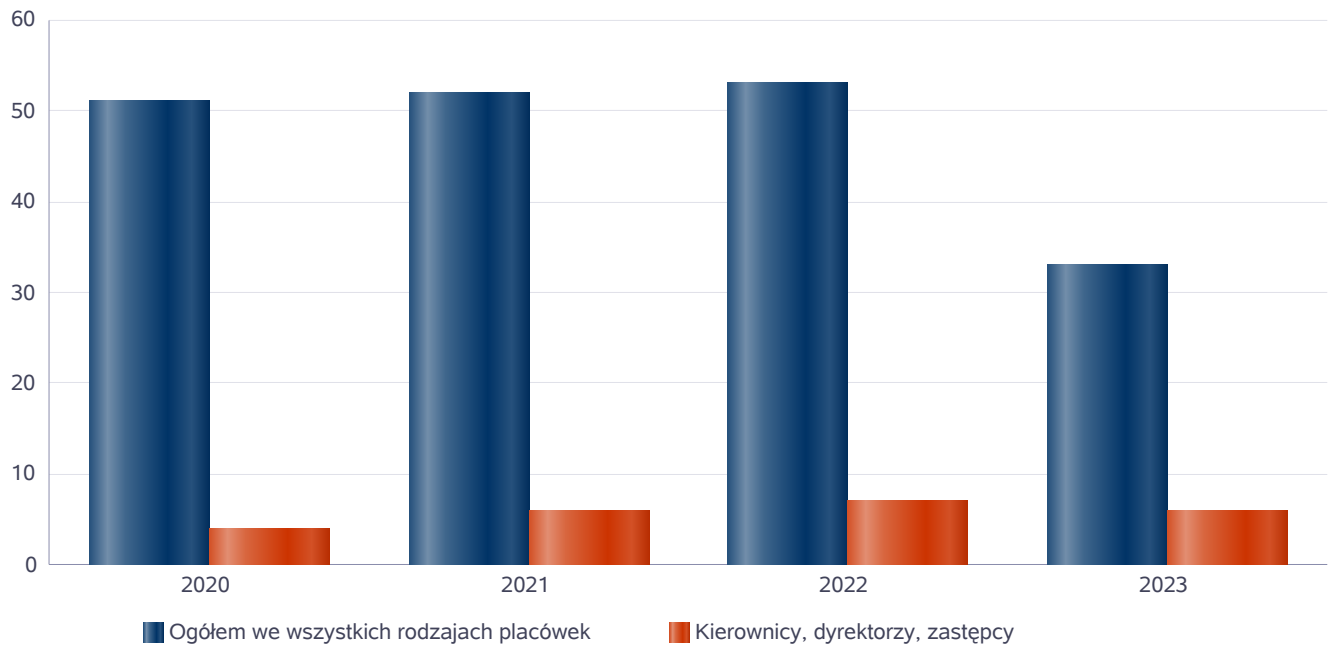
6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Zadania MOPS w Bytowie w roku oceny realizowane były łącznie przez 31 pracowników: Działu Pomocy Środowiskowej i Usług, Działu Świadczeń Rodzinnych, Działu Finansowego, Działu Organizacyjnego i samodzielnych stanowisk. W MOPS w ramach Działu Pomocy Środowiskowej i Usług funkcjonują specjalistyczne zespoły pracy socjalnej.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

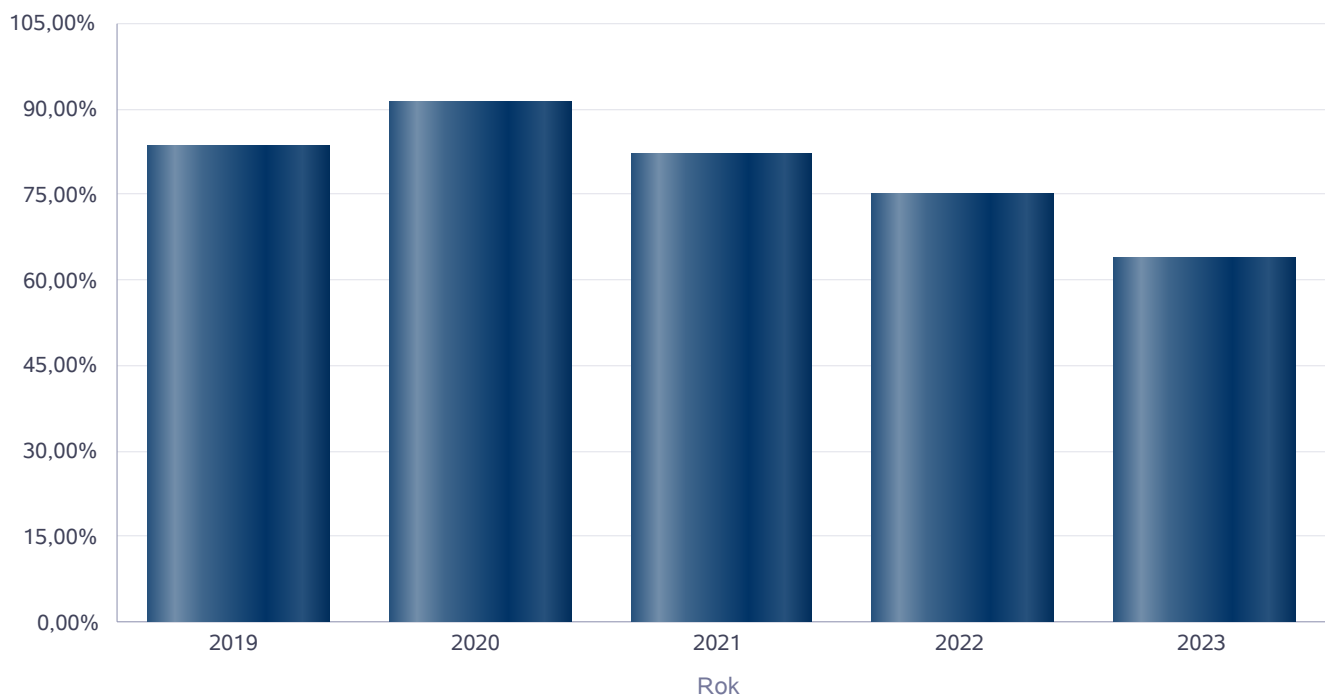
Zatrudnieni	Liczba osób			
	2020	2021	2022	2023
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	51	52	53	33
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	4	6	7	6

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Rok	Wskaźnik
2019	83,33%
2020	90,91%
2021	81,82%
2022	75,00%
2023	63,64%

Czy ośrodek/CUS spełnia ustawy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych

Rok	Czy spełniony warunek ustawy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2019	Tak	25 471	477	12
2020	Tak	25 388	286	11
2021	Tak	25 363	180	11
2022	Tak	25 227	186	12
2023	Tak	25 123	303	11

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny MOPS był organizatorem praktyk nauki zawodu dla 2 osób. Ze wsparcia w postaci prac społecznie użytecznych skorzystało 38 osób, w tym 24 kobiet i 14 mężczyzn. W ubiegłym roku zatrudniono 36 osób na umowę zlecenie realizujących m.in. zadania asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej i opieki wytchnieniowej.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bytowie działają zespoły pracy socjalnej:

- Zespół specjalistyczny ds. pierwszego kontaktu i świadczeń,
- Zespół specjalistyczny ds. bezdomności,
- Zespół specjalistyczny ds. wsparcia rodziny i przeciwdziałania przemocy,
- Zespół specjalistyczny ds. pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym,
- Zespół ds. asysty rodzinnej,
- Zespół ds. realizacji świadczeń.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Poniższe zestawienie przedstawia kwoty środków finansowych, poniesionych na wydatki z pomocy społecznej i w innych obszarach polityki społecznej w gminie Bytów z wyszczególnieniem środków finansowych, będących wyłącznie w budżecie.

Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie. Wielkość wydatków z wykonania budżetu przedstawiono zgodnie ze sprawozdaniem finansowym za 2023 rok.

Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej osobom: nieubezpieczonym, posiadającym obywatelstwo polskie, zamieszkałym na terytorium RP i spełniającym kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej:

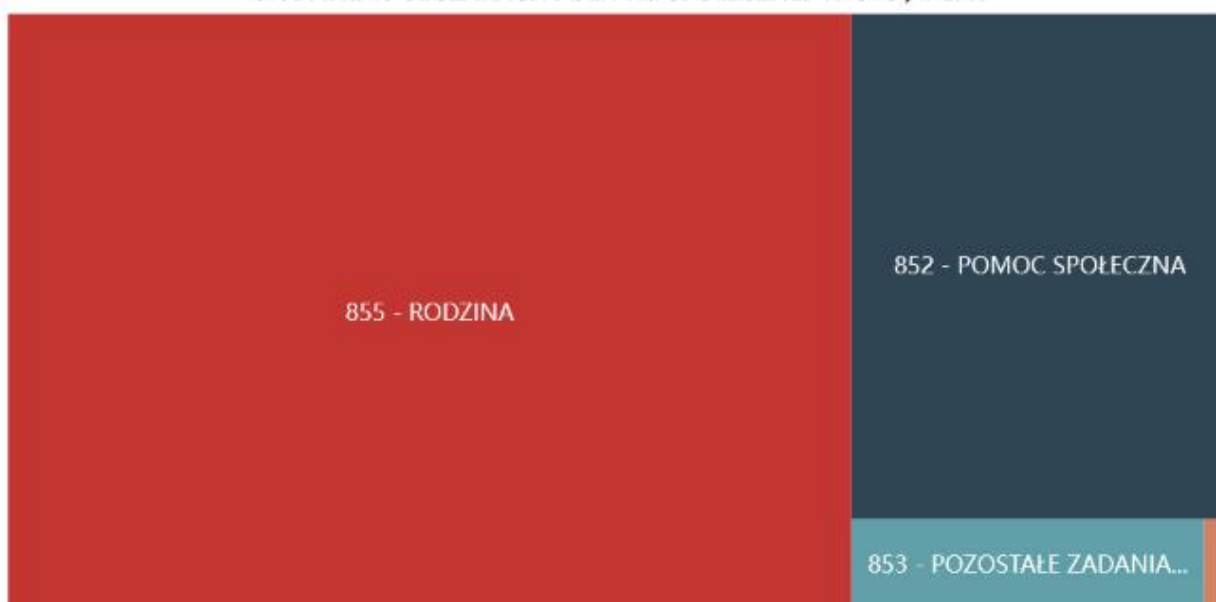
2018 - 18 osób
2019 - 29 osób
2020 - 23 osoby
2021 - 34 osoby
2022 - 16 osób
2023 - 46 osób

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	52 385 457	29 307 515	27 983 831
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	34 439 902	21 798 786	19 850 266
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	48 838	31 399	60 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	666 018	733 459	1 672 089
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	615 353	736 282	902 800
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	615 353	736 282	902 800
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	1 226 356	1 401 550	1 323 911
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	47 982	52 116	26 850
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	47 982	52 116	26 850
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	53 134	52 157	104 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	53 134	52 157	104 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	494 159	464 149	791 719
w tym: w budżecie OPS	16	493 749	464 149	788 960
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	198 890	364 616	420 000
w tym: w budżecie OPS	18	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	19	523 793	523 266	643 000
w tym: w budżecie OPS	20	502 854	522 891	623 000
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	X	X	X
w tym: w budżecie PCPR	22	X	X	X
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	2 449 932	2 740 925	3 334 650
w tym: w budżecie OPS	24	2 447 132	2 738 125	3 154 760
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	467 713	641 591	744 750
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	0	0	0
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	900 270	995 282	692 000
w tym: w budżecie OPS	30	900 000	995 282	690 000
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	615 733	785 480	1 111 599
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	2 032 670	667 821	840 524
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	1 579 138	129 778	288 272
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	13 978 492	2 313 587	380 641
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	1 197 750	980 029	180 600
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	92 238	87 432	42 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	72 654	68 281	40 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	80 297	77 062	85 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	12 871 218	0	21 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	12 869 563	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	12 917 481	14 233 897	12 204 124
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	12 896 881	14 207 514	12 157 124
85504 - Wspieranie rodziny	57	461 476	511 389	614 950
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	461 476	511 389	613 900
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	1 341 178	1 553 262	1 687 224
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	0	0	0
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	0	0	0
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	302 236	340 793	280 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	302 236	340 793	280 000
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W gminie Bytów każdego roku realizowane są projekty, konkursy i programy osłonowe. Realizatorami/parterami zadań są m.in.: Gmina Bytów, MOPS, CIS, organizacje pozarządowe. Poniższa tabela przedstawia aktywność projektową realizatorów w 2023 roku:

Lp.	Realizator	Nazwa projektu	Źródło finansowania	Ilość osób/rodzin objętych projektem
1	Gmina Bytów/MOPS	„Senio-RITA Rehabilitacja, Integracja, Teleopieka i Asystentura dla seniorów, niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz ich opiekunów w powiecie bytowskim”	Gmina Bytów: UE: 24 157,89 BP: 2 842,11 JST: 6 570,00 Razem: 33 570,00 MOPS: UE: 255 689,79 BP: 30 081,15 JST wkład niefinansowy: 30 720,00 Razem: 316 490,94	409 osób
2	Gmina Bytów/MOPS	Program Wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025, edycja 2023	BP: 61 200,00 JST: 189 550,00 UE: 27 000,00 RAZEM: 277 750,00	18 osób
3	MOPS	Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej edycja 2023	BP: 363 691,67	52 osoby
4	MOPS	Opieka wychowawcza edycja 2023	BP: 54 933,12	10 osób
5	MOPS	Korpus Wsparcia Seniorów	BP: 12 312,00 JST: 3 013,00 RAZEM: 15 325,00	42 osoby
6	MOPS/Fundacja Jana Pawła II	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa POPŻ 2014-2020 Podprogram 2021 Plus	JST: 15 148,80	1 000 osób
7	Gmina Bytów/MOPS	Program Rządowy „Posilek w szkole i w domu”	BP: 672.000,00 zł JST: 300.000,00 zł RAZEM: 972.000,00 zł.	832 osoby
8	Gmina Bytów	Rządowy Program dla Rodzin Wielodzietnych -Program osłonowy Karta Dużej Rodziny	BP: 5.543,00 zł	685 kart dla 252 rodzin/292 dzieci
9	Gmina Bytów/ MOPS/Fundacja „O niebo lepiej”	Prowadzenie ogrzewalni dla osób bezdomnych	JST: 110 901,80 MOPS: 42 890,38 RAZEM: 153 792,18	37 osób
10	Gmina Bytów/MOPS	„Rodzina bez przemocy – wsparcie rodzin zagrożonych i doznających przemocy” Edycja II w ramach Programu osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”	BP: 29 008,96 JST: 17 430,00 RAZEM: 46.438,96	65 osób
11	CIS	Program reintegracji społeczno-zawodowej na rok 2023 dla osób uzależnionych od alkoholu	JST: 161 365,95 zł	16 osób

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzona jest w oparciu o program współpracy, w którym corocznie określa się środki finansowe przewidziane na realizację zadań publicznych w ramach konkursów ofert m.in. w obszarze pomocy społecznej.

Liczba organizacji pozarządowych współpracujących z MOPS utrzymuje się na podobnym poziomie. Ponadto dla osób z terenu gminy Bytów, które potrzebują pomocy i wsparcia organizacje pozarządowe pozyskują środki finansowe z innych źródeł w ramach ogłaszanych konkursów.

10. Wnioski końcowe

Na podstawie przedstawionej oceny posiadanych zasobów oraz analizy prognoz wydatków stwierdzić należy, że gmina Bytów posiada dobre warunki do realizacji zadań publicznych. Jednocześnie wymiar istniejących problemów społecznych ukazuje konieczność znacznych nakładów i środków na realizację nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej, niniejszego opracowania wynikają priorytetowe rekomendacje do realizacji w przyszłych latach:

1. Wzmacnianie zasobów kadrowych i doskonalenie kompetencji pracowników poprzez:

- superwizję dla pracowników socjalnych,

- superwizję dla asystentów rodziny,
- szkolenia przeciwdziałające wypaleniu zawodowemu,
- szkolenia tematyczne z zakresu przemocy w rodzinie, uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych, pracy z trudnym klientem, pracy z rodziną wieloproblemową oraz w zakresie bieżących zmian w przepisach prawa.

2. Rozwój infrastruktury społecznej:

- Poprawa efektywności energetycznej budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – przeprowadzenie prac termomodernizacyjnych,
- Funkcjonowanie Dziennego Domu „Senior+” w Bytowie,
- Zwiększanie środków finansowych na rzecz wsparcia osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji,
- Aplikowanie o środki pozabudżetowe na utworzenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego,
- Zwiększanie ilości mieszkań socjalnych i komunalnych, w szczególności dla rodzin z dziećmi.

3. Zwiększanie oferty pomocy społecznej dla rodzin i osób:

- Zwiększanie różnorodności i dostępności usług dla rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, rodzin uwikłanych w chorobę alkoholową, rodzin uwikłanych w przemoc domową poprzez aplikowanie o środki pozabudżetowe w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 oraz innych programów,
- Zwiększanie różnorodności i dostępności usług dla osób starszych, niepełnosprawnych, opiekunów osób zależnych poprzez aplikowanie o środki w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 oraz innych programów,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla rodzin niewydolnych wychowawczo,
- rozwój środowiskowej pracy socjalnej poprzez realizację projektów socjalnych, w tym w partnerstwie z sektorem pozarządowym.

4. Tworzenie platformy współpracy i wymiany informacji, doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy instytucjami gminnymi a sektorem pozarządowym.

5. Tworzenie sieci wsparcia społecznego opartego na ruchu wolontarystycznym, docelowo powstania lokalnego centrum wolontariatu.

6. Zintegrowanie działań pomocowych i integracyjnych dla obywateli Ukrainy.

Realizacja zadań rekomendowanych do realizacji w przyszłych latach opierać się będzie o środki własne JST oraz środki pozabudżetowe, pochodzące z budżetów: BP, UE, innych grantodawców, donatorów.